ORAS

Giedra, vėsu, dieną 75°, naktį 53 laipsniai. Saulė teka 6:22, leidžiasi 7:15.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLII — Kaina 5c — Chicago 8, Ill. Ketvirtadienis, Rugsėjo-September 8 d., 1955 m. — Price 5c — 211

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

Midwest Inter. Library Center Gr.
5721 Cottage Grove Ave

RUSAS ATKIŠO REVOLVERI I KONGRESMANA

KALIFORNIJĄ KAMUOJA KARŠČIAI, GAISRAI, NEREGĖTI ISTORIJOJ

9 dieną virš 100 laipsnių; dega 100,000 akrų miško

LOS ANGELES. — Vieta, kuri dėl savo malonaus klimato sutraukia tūkstančius turistų ir nemažiau pensininkų nuolatiniam gyvenimui, šįmet pasidarė kaitriausia sritim visose Jungtinėse Valstybėse.

Pereitą ketvirtadienį Los Angeles temepratūra pakilo iki 110 laipsnių — pirmą kartą istorijoj. Savaitės pardžioj "nukritusi" iki 100 laipsnių, trečiadienį temperatūra pakilo vėl iki 104 laipsnių. Meteorologai nieko raminančio nesako ir dėl ateinančių dienų. Negana to, miestą ir apylinkę kamuoja rūkas, susimaišęs su dūmais.

Nuo tokių negirdėtų karščių jau mirė daugiau 100 žmonių, daugiausia senesnio amžiaus ir silpnomis širdimis. Netiesioginiai karščiai laikomi mirties priežastim ir kitiems 185 gyventojams.

Patys didžiausi miškų gaisrai

SAN FRANCISCO. — Jau šešta diena kaip nesuvaldoma ugnis naikina didžiausius sekvojos, raudonmedžio miškų plotus. Ir ši nelaimė savo apimtimi laikoma pati didžiausia Kalifornijos istorijoj.

Ugnis jau apėmė apie 100,000 akrų miškų bei krūmokšnių ir perismetė į kaimyninę Oregono valstybę. Kai kurie miestai, kaip Yreka, yra dūmų apgaubti ir jaučia ugnies liežuvius. Gyventojams įsakyta būti pasiruošusiems su daržų laistymo žarnomis ir, reikalui ištikus, bandyti gintis, pirma užsitikrinant kelią pabėgti, jei ir čia nepasisektų ugnies sulaikyti.

Miškų gaisrą kelintą dieną gesina apie 2,000 ugniagesių. Jiems į pagalbą trečiadienį atvažiavo 400 kareivių.

Laukia gaisro audros

Klamath miškų prižiūrėtojas Russel Bowers labai pesimistiškai kalba apie galimybes sulaikyti gaisrą. Priešingai, jis prisibijo tikros ugnies audros. Tam užtenka tik kiek didesnio vėjo, nes kitos sąlygos, kaitra ir sausas oras, yra ugniai išsiplėsti.

Išimties stovis 2 Turkų miestuose

Įniršę prieš graikus dėl Kipro

ISTAMBULAS. — Norint suvaldyti ugningas demonstracijas prieš graikus, Turkijos vyriausybė įvedė išimties stovį Istambulo ir Izmiro miestuose.

Antradienį turkų riaušininkai, naikindami graikų krautuves, namus ir kitokias nuosavybes, padarė milijoninių nuostolių. Turkuose suliepsnojo prigesusi neapykanta graikams dėl jų reikalavimo prijungti Kipro salą prie Graikijos. Riaušėse sužeista 300 žmonių; 500 riaušininkų areštuota, tarp jų nemaža komunistų.

Derybos be vaisių

LONDONAS. — Po 9 dienų derybų tarp Anglijos, Graikijos ir Turkijos konferencija baigta, nepriėjus jokio susitarimo dėl Kipro salos ateities.

Sala lieka ir toliau anglų valdžioje. Jei anglai užsimanytų salą apleisti, ji turėtų atitekti vėl Turkijai, o ne Graikijai. Toks yra turkų reikalavimas.

IŠ VISO PASAULIO

Sovietai paleido vokiečių princą

FRANKFURTAS. — Po 11 metų kalinimo Sovietai paleido vokiečių princą Simon Zur Lippe, 55 metų, Olandijos karalienės vyro, princo Bernhardo, pusbrolį. Jis buvo paimtas į nelaisvę karo metu, jam esant pulkininku vokiečių armijoj.

Anglija padės amerikiečiams

HONG KONGAS. — JAV neturint diplomatinių santykių su komunistine Kinija, Anglija pasisiūlė per savo pasiuntinybę Peipinge padėti, kuo galės, tiems 9 JAV piliečiams, kurie jau gavo leidimą išvažiuoti iš Kinijos. Kiti 3 amerikiečiai bus išleisti kiek vėliau, antradienį pranešė Peipingo valdžia.

Kaltos abi šalys

JERUZALĖ. — Mišri JT paliaubų priežiūros komisija nustatė, kad dėl pasienio susišaudymo Gazos srity rugpiūčio 22 dieną dviem atvejais buvo kaltas Egiptas ir trečiuoju atveju Izraelis.

Jordanų sabotažninkai Izraely

TEL AVIV. — Izraelio kariuomenės atstovas pranešė, kad trečiadienį arabų sabotažninkai, įsėlinę iš Jordanijos, išsprogdino Izraelio teritorijoj du vandens tiekimo įrengimus. Be to jie susprogdinę vieną sunkvežimį.

Prekūnas trenkė į kariuomenę

SENDAI, Japonija. — Vykstant audros metu JAV kariuomenės manievrams, trenkė į ją perkūnas. Du kareiviai žuvo vietoj, kiti 140 daugiau ar mažiau apdegė.

Indija neišsižadės Goa

N. DELHI, Indija. — Ministeris pirmininaks Nehru užtikrino parlamentą, kad jo vyriausybė tol nenurims, kol neišvaduos Goa kolonijos iš portugalų valdžios. Bet vadavimo priemonės nebūsiančios ginklai.

Indai priešinasi džiovos skiepams

Vadina "bakteriniu karu"

N. DELHI, Indnja. — Tamsios gyventojų masės gali sugriauti vyriausybės skiepijimo programą, jei ji neras būdų išaiškinti žmonėms, jog skiepijant siekiama tik jų sveikatos pagerinimo.

Prieš vyriausybės programą skiepyti vaikus nuo džiovos išėjo ir toks garsus žmogus, kaip vienas iš respublikos steigėjų, buvęs pirmas nepriklausomos Indijos gubernatorius Chakravarti Rajagopalachari. Vaikų skiepijimą nuo džiovos jis vadina "bakteriniu karu prieš vaikus", net "burtais".

Padedant JT pasaulinei sveikatos organizacijai ir vaikų fondui, Indijoj jau paskiepyti nuo džiovos B. G. C. (Bacillus, Calmette, Guerin) serumu 60 milijonų vaikų.

UNITED PRESS NAUJIENŲ Photo

Rusai paleido 3 amerikiečius, įskaitant 2 karius, daugiau negu 7 metus praleidusius bolševikiniuose kalėjimuose. Paveiksle iš kairės į dešinę: F. C. Hopkins, Pvt. Michael Feingersch iš Brooklyno ir Pvt. W. Kumish iš Amesbury, Mass. Trijulė čia rodoma, kada jie buvo perduoti amerikiečiams Karlshorst, Vokietijoje. Armijos šaltiniai skelbia, kad dviejų iš jų pasigenda armijos daliniuose virš 7 metų ir jie yra dezertyrų sarašuose. Apie trečiąjį, Hopkins, nieko nežinoma.

FORDAS PASKYRĖ $20 MILIJONŲ AUKŠTOSIOMS MOKYKLOMS REMTI

Skiriamos didelės sumos studentų stipendijoms

NEW YORKAS. — Iš Fordo fondacijos paskirta didžiausia ligi šiol suma Amerikos universitetams ir kolegijoms paremti — 20 milijonų dolerių.

Mokslo įstaigų vedėjams pasiguodus, kad per maža Amerikoj mokslininkų, svarbiausia technikų, chemikų tepriauga, didžiosios fondacijos įšdirbo programą, kaip šią spragą užpildyti ir dabar skiria šiam uždaviniu milžiniškas sumas.

Taip antai, be Fordo, $500,000 davė Carnegie korporacija; 600,000 dol. Sears, Roebuck fondacija; Time, Inc. — $30,000.

Programai tvarkyti sudaryta speciali organizacija, kuri skirstys stipendijas gabiems aukštesniųjų ir aukštųjų mokyklų studentams.

P. Amerikoj Čaplin garsesnis už Kristų – pasakojo vyskupas

Ragina protestantus stoti į rungtynes su katalikais

HONOLULU, Havajai. — Protestantų episkopalinės bažnyčios metiniame suvažiavime buvo daug kalbėta apie savo misijų veiklos išplėtimą Pietų Amerikos valstybėse, kuriose dominuojanti bažnyčia yra katalikų.

Vidurinės Brazilijos episkopalų misijų apygardos vyskupas Louis C. Melcher tarė savo bendratikiams:

"Čarlie Čaplin Pietų Amerikoj yra daugiau žinomas, negu Jėzus Kristus. Kinomatografija per 20 metų šį komiką daugiau išgarsino tarp pietinių amerikiečių, negu kad per 400 metų išgarsino Kristų katalikų bažnyčia".

Dėlto protestantų misionieriams Pietų Amerikoj esančios neribotos galimybės, siekiančios iki pat dangaus, aiškino šis delegatas.

— **Kalifornijoj,** į rytus nuo Fresno ir prie Middletown, o taip pat Eurekos, dega milžiniški plotai miškų. Šimtai šeimų iškraustyta iš pavojingųjų vietovių.

— **Albuquerque,** N. M. — Milžiniškas karo transporto lėktuvas, C-124, vos pakilęs su 69 kareiviais, nukrito, bet taip laimingai, kad tik 1 vyras užsimušė, o kitas buvo sužeistas.

Gvatemala nemano suteikti išimčių katalikų tikybai

Visoms religijoms numatoma duoti lygias teises

GVATEMALOS MIESTAS.— Klerikalų viltys, sudėtos į antikomunistinę Castillo Armo vyriausybę ir į seimą, svarstantį naują konstituciją, nuėjo niekais.

Seimas nutarė neduoti katalikų bažnyčiai kokių nors privilegijų, kurios šią religinę grupę, kad ir pačią didžiausią, iškeltų virš kitų religijų. Seimas be to atmetė pasiūlymą suvaržyti balsavimo teisę, neprileisti prie rinkiminių urnų tų, kurie nemoka skaityti ir rašyti. Tokių gyventojų yra 73%, daugiausia indėnai. Iš viso Gvatemaloj yra 3,200,000 gyventojų.

Naujosios konstitucijos projektą tikimą paruošti iki spalio mėnesio, kada prez. Armas yra numatęs atvažiuoti į Washingtoną.

Komunistai dabar lengviau įlisią į anglų unijas

"Genevos dvasia" sunkinanti laisvosios darbininkijos kovą

SOUTHPORT, Anglija. — Anglų darbo unijų kongreso pirmininkas Charles J. Geddes pripažino, kad tariamoji "taikos dvasia", pasireiškusi 4 didžiųjų konferencijoj Genevoj pagerino sąlygas komunistams skverbtis į darbininkų unijų vadovybes.

Unijų delegatams, atstovaujantiems 8 milijonus organizuotų darbininkų, Mr. Geddes patarė priimti naująją atmosferą "su karštomis širdimis, bet ir su šaltomis galvomis".

Tepalas komunizmo vežimui

Kongreso prezidentas Geddes pasakė:

"Mes neturime pamiršti, jog pasaulinis komunizmas gali daug lengviau pasistumėti prie pasaulio užvaldymo draugiškoj atmosferoj, negu jis tai gali padaryti būdamas neapkenčiamas.

Vėliausios Žinios

— **Federalinės Vokietijos delegacijos dalis iš 65 žmonių atvažiavo specialiu traukiniu deryboms į Maskvą. Kancleris Adenaueris ir aukštieji patarėjai išskris lėktuvu ketvirtadienį.**

— **Egipto prekybos delegacija atvažiavo į Pragą užpirkti iš čekoslovakų lokomotyvų ir kitokių geležinkelių reikmenų.**

— **Prie Las Vegas, Nev., susidūrė ore bombonešis su sprausminiu naikintoju. Naikintojo pilotas išsigelbėjo parašiutu, bombonešio įgula iš 4 lakūnų žuvo.**

— **Turkijos vyriausybė pasižadėjo atlyginti Istambulo ir Izmiro miestų graikams už nuostolius, kuriuos jiems pridarė demonstruojantys turkai. Nuostoliai siekia milijonus dolerių.**

— **JT Saugumo Taryba nutarė susirinkti ketvirtadienį ir svarstyti Egipto — Izraelio kautynes, vykusias Gazos srity.**

— **Sen. Paul Douglas (dem., Ill. pirmas pasipriešino Eisenhowerio vyriausybės naujam sumanymui vėl apkarpyti kariuomenės pajėgas, norint subalansuoti biudžetą.**

— **New Yorko uoste paskelbtas visuotinis krovėjų streikas ir pagrasyta, kad streikai bus paskelbti ir kituose uostuose rytiniuose pakraščiuose.**

Sustreikavo New Yorko krovėjai

Gali sustoti darbai uoste

NEW YORKAS. — ILA, tarptautinės uosto krovėjų unijos vadovybė, įsakė Manhattan dokų krovėjams neiti į darbą.

Unijos prezidentas kapitonas Bradley pagrasino, kad bus paskelbtas visuotinis krovėjų streikas, jei New Jersey ir New Yorko uostų komisijos neatšauks savo reikalavimų krovėjų unijai.

Minėtos komisijos reikalauja unijos vadovybę išmesti iš krovėjų tarpo, ypač iš darbų vedėjų, tuos asmenis, kurie yra bausti už kriminalinius nusikaltimus.

Dėl santykių su gengsteriais ir dėl jų įsileidimo į vadovaujamas vietas, AFL išmetė ILA iš federacijos. Bet ILA liko ir toliau legaliąja krovėjų unija, už ją pasisakius daugiau krovėjų, negu už naujai įsteigtą AFL krovėjų uniją.

RAUDONARMIETIS GRIEBĖ GINKLĄ, NORĖDAMAS SUIMTI ATSTOVĄ HOLT

Besisvečiuojantį amerikietį išgelbėjo netikėtai pasirodęs armijos pulkininkas

WASHINGTONAS, D. C. — Kongreso atstovas Holt, (resp., Calif.), grįžęs iš Sovietų Sąjungos, sukvietė spaudos atstovus ir nupasakojo savo nuotykius Maskvoj, kur jam teko pergyventi baugių akimirkų, laukiant, kada raudonosios armijos leitenantas paleis kongresmanui kulką į kaktą.

"Padėtis buvo labai rimta", kalbėjo korespondentams atstovas Holt. "Aš bijojau, kad tas pakvaišęs žmogus paleis kulką. Jo revolveris buvo nuo mano galvos tik kokia pėda, ir paruoštas šauti".

Tai va, fotografuok Rusijoj

Šis tarptautinis skandalas, kuris, tur būt, pasibaigs Sovietų valdžios atsiprašymu ir bus pamirštas, atsitiko viename Maskvos priemiesty, rugpiūčio 31 d.

Kongresmanas Holt, lydimas vieno JAV ambasados valdininko, privažiavo vieną Sovietų mokyklą ir įėjo į vidų paprašyti mokytojus nusifotografuoti. Kongresmanas turėjo Sovietų valdžios leidimą tokius dalykus fotografuoti.

Įsimaišė leitenantas

Sovietų mokytojai amerikiečių kvietimą fotografuotis atmetė ir jiedu grįžo prie savo automobilio. Įsėdus kongresmanui Holt į automobilį ir ambasados valdininkui ruošiantis sėsti, atbėgo raudonosios armijos leitenantas ir įsakė kongreso atstovui tuoj išlipti iš automobilio.

"Aš nelipau iš automobilio", aiškino savo nuotykį Maskvos "džiunglėse" Kongreso atstovas. "Jis atstatė į mane revolverį ir atkišo prie pat užpakalinio lango, prie pat mano galvos ir atlaužė šovimui. Ambasados valdininkas man patarė neiti iš automobilio, o laukti, kol rusas ištrauks jėga".

Galingesnis už policijos kapitoną

Tuo metu prie automobilio priėjo policijos kapitonas, bet išsiginčijęs su armijos leitenantu 15 minučių, kapitonas nuėjo, leitenanto nuvarytas. Kongresmanas darė išvadą, kad šiandien Rusijoj visą jėgą turi armija; ji galingesnė už policiją ir vidaus gyvenime.

Vėl atkišo revolverį

Nuvijęs kapitoną, anas armijos leitenantas vėl įbedė į užpakalinį langą revolverį ir pakartojo įsakymą išlipti. "Man atrodė, kad jis dabar tikrai pradės šaudyti", pasakojo toliau atstovas Holt, nes rusas atrodęs nepaprastai įtužęs.

Aplinkui susirinko keleta šimtų žmonių, o raudonarmietis toliau siautėjo, bet vis dar abejodamas, šauti, ar ne.

Pasirodė pulkininkas

Tas pats įniršęs armijos leitenantas, kuris nuvijo policijos kapitoną, pasirodė klusnus, kai priėjo armijos pulkininkas. Leitenantas įsikišo revolverį ir užleido vietą pulkininkui. Šis paklausė amerikiečių pažymėjimų, juos paskaitė ir gražia anglų kalba pasakė, kad jie gali važiuoti.

Dar neatsiprašė

Atstovas Holt paaiškino, kad jis šio skandalo nekėlė viešumon, tikėdamas, kad Sovietų valdžia atsiprašys, gavusi ambasados protestą. Bet nieko ligi šiol nesulaukta.

Dabar jis norįs parodyti, kas gali atsitikti amerikiečiams, kurie vyksta pasižiūrėti Sovietų Sąjungos.

Ten karinė diktatūra

Atstovas Holt grįžo įsitikinęs, kad šiandien policijos — partijos diktatūrą Sovietų Sąjungoj pakeitė raudonoji armija. Ten nėra jokios laisvės turistams, ispėjo kongresmanas. "Net ir mūsų žemės ūkio delegacija negalėjo važiuoti, kur norėjo", priminė Holt.

Norėjo nuvažiuoti į Pabaltiją

Atstovas Holt ir Rhodes (r. Ariz.) prašė leidimo apžiūrėti Pabaltijo valstybes. Bet jiems buvo atsakyta, kad dar reikia palaukti, kol dar daugiau pagerės JAV — SSSR santykiai.

Ne amerikietis, o vokietis, sakosi paleistas iš SSSR

JAV tardytojai tuo netiki

BERLYNAS. — "Charles Frederick Hopkins", grąžintas iš Sovietų nelaisvės su dviem Amerikos dezertyrais, pirma tik tiek tepasakė tardytojams, kad jis nėra amerikietis ir kad vadinasi Klobitz.

Nuslėpus tautybę, buvo manoma, kad tariamasis amerikietis yra lenkas, ar kurios kitos slavų tautybės.

Paskui jis pasivadino Klaus Friedrich Glaubitz ir pasisakė esąs vokietis. Jis esąs 27 metų ir iškalėjęs Sovietų Sąjungoje nuo 1947 metų.

Kadangi jis iš pat pradžių pasirodė įtartinas ir kaitaliojo atsakymus, JAV armijos kontrašpionažo karininkai ir dabar nėra tikri tomis žiniomis.

Gal ir amerikietis

Armijos tardytojai gyrėsi, kad jam pasisekę apdumti akis tik MVD tardytojams, kurie jį palaikę už ameriiketį. Bet JV tardytojai tuoj nustatė iš jo užsienietiško ("lenkiško") akcento, kad jis nėra amerikietis.

Dabar tie patys armijos tardytojai pradėjo stebėtis nepaprastai gera Hopkins-Klaubitz anglų kalba, kokia kalbąs tik retas vokietis. Pradėta galvoti, kad jis gali būti amerikietis, kuo nors nusikaltęs JAV įstatymams.

Paasikivi važiuos į Maskvą

HELSINKIS, Suomija. — Juho K. Paasikivi, Suomijos prezidentas, rugsėjo 15 d. atvažiuos į Maskvą draugingumo vizitui. Kartu važiuos ir ministeris pirmininkas Urho K. Kekkonnen ir krašto apsaugos ministeris Emil Skog.

— **Boston.** — Dėl polio epidemijos daugiau kaip 100 mokyklų Massachusetts valstybėj negalėjo trečiadienį pradėti naujų mokslo metų.

ANGELŲ MIESTAS PEKLIŠKOJE KAITROJE

Rašo V. PAJŪRIS, Los Angeles, Calif.

110 laipsnių karščio Los Angeles mieste

Los Angeles miesto pavadinimą, išvedant iš jo ispaniškosios kilmės, galima išversti ir "Angelų Miestu". Jis kai kur ir angliškai tebevadinamas City of Angels. Taigi šitame "angelų mieste" šiomis dienomis nusidavė dalykai, kuriuos greičiau galėtume pavadinti "pekliškais" negu "dangiškais". Čia visais laikais kraštų saulės spindulių buvo apstu, bet kai praėjusį ketvirtadienį, rugsėjo 1 d., saulės spindulių badomas gyvsidabris pašoko iki 110 laipsnių—tai pasirodė, kad ir čia saulės gali būti perdaug. Tiesa, to "perdaug", netaip dažnai čia ir pasitaiko — toks karštis yra buvęs prieš 64 metus.

Tokia karšta (110°) diena ir tebuvo tik viena. Kitą dieną temperatūra jau krito dviem laipsniais, o po to, net ir dabar, vis dar tebesilaiko virš 100°.

Tokia kaitra, neįprasta net ir čia gimusiems ir augusiems, pareikalavo ir žmonių aukų: kelių dienų laikotarpyje nuo karščio mirė apie 50 žmonių. Ypačiai kaitra nusiaubė paukščių ūkius, neaplenkdama nei gyvulių, nei kralikų. Skaičiuojama, kad nuo kaitros nugaišo šimtai tūkstančių viščiukų, apie 100 galvijų ir tūkstančiai kralikų. Skaitomasi su tuo, kad tokia kaitra bus pakenkusi ir pasėliams, net daržovėms bei vynuogynams.

Per visus metus išdžiūvę krūmokšniai, medelynai ir nugeltusios atšlaitės — tokios baisios kaitros buvo paversta, nelyginant, parako laukais. Begalės gaisrų sunaikino tūkstančius akrų medelynų, krūmokšnių, net miškų. Sudegė kelios dešimtys namų, daugiausia brangių vilų, buvusių pastatytų toliau nuo miesto, ramiose kalnų atšlaitėse.

Didžiausia tragedija, tai 6 ugniagesių žuvimas viena diena. Jie, išskubėję gelbėti artimo gyvybės ir turto gaisro apimtuose miškinguose plotuose, nepaprastai greitai besiplečiančios ugnies buvo apsupti, žuvo liepsnose sudegdami net iki neatpažinimo.

Spėliojama, kad tarp daugelio tų gaisrų miškuose ir laukuose buvę ir padegimų. Policija stropiai šiuos spėliojimus tyrinėja. Jei pavyks sugriebti kokį padegėją, jo likimas tikrai, tur būt, bus pekliškas . . .

Nežiūrint tokio karščio, rugsėjo 1 d. beveik visur buvo dirbama. Miestas, tiesa, buvo "ištuštėjęs". Daugiausia nepatogumų susidarė naktį, nes lauke kiek atvėsus, butuose oras net iki vidunakčio laikėsi iki 100° (kai kuriose miesto dalyse). Visi baldai, patalinė, indai, rūbai (net spintose) dar kitos dienos rytą buvo šilti, tarytum kokio elektrinio šildytuvo pašildyti. Juk keistai atrodo, kai iš spintos ar stalčiaus išsiimi gerokai šiltą kokį rūbą ar daiktą.

Gerai, kad kitą dieną jau prasidėjo savaitgalo laisvalaikis, o be to, ir temperatūra krito. Milijonai žmonių apleido miestą, kad atsigaivintų prie vandenyno. Gi dabar, nors temperatūra laikosi virš 100° (pavyzdžiui tarp 101 ir 105 laipsnių)—neatrodo, kad būtų kas nors nepaprasto.

Prie tokio, kad ir čia nepaprasto, karščio, visa laimė buvo tā, kad drėgmės procentas buvo nepaprastai mažas — vos 18%. Ta aplinkybė žymiai palengvino visas "kančias", nes nereikėjo taip prakaituoti, kaip, pavyzdžiui, New Yorke prie 90°.

Prie viso to—dar viena, keistoka, gyvenimo praktikos smulkmena. Temperatūrai pakilus taip aukštai (kas įvyko, kaip jau minėjau, po 64 metų pertraukos) žmonėse, ypačiai moterų tarpe, atsirado "pranašų", kad tokie gamtos "prajovai" reiškią ką nors negero. Šiuo atsitikimu čia Kalifornijoje, reikią laukti ko nors ypatingo — greičiausiai didelio žemės drebėjimo. Ir ką gi besakyti — gana stiprus žemės drebėjimas rugsėjo 4 d. vakare smarkiai sukrėtė visą San Francisco apylinkę; žmonių aukų, laimingu būdu, nebuvo, bet nuostolių padaryta gana daug.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Suimtas po to, kai nušovė vieną moterį, pagrobė kitą ir bandė padaryti 2 apiplėšimus, Ronnie Laughlin, 15 metų, susimąstęs laukia apklausinėjimo Allison, Iowa policijos stotyje. Savo "pramogą" pradėjęs gimtajame miestelyje Sioux Falls, S. D. Pasidavęs Allison policijai jis pasakė: "Tikriausiai aš pradėjau išprotėti".

New York, N. Y.

Bendruomenės pirmininkas į New Yorką

Labai svarbu, kad bendruomenės siekimais ir veikla domėtųsi visi lietuviai. Bendruomenės organai pageidauja susilaukti visų pasisakymų, patirti visų sugestijas. Todėl neperseniausiai bendruomenės valdybos pirm. St. Barzdukas lankėsi Chicagoj, dabar rugsėjo 10 ir 11 d. jis vyksta į New Yorką, kur kartu su bendruomenės tarybos pirm. J. Šlepečiu ir kt. bendruomensė veikėjais vizituos liet. įstaigas bei institucijas, liet. laikraščių redakcijas. Lankymosi proga iš Loko bus perimtos bendruomenės bylos, kasa ir kitas bendruomenės turtas. Pasimatymas su vietos visuomene įvyks šeštadienį, rugsėjo 10, 6 val. vak. Apreiškimo parapijos salėje. Čia abu pirmininkai padarys pranešimus apie bendruomenės reikalus, valdybos projektus ir veiklą. Į šį susirinkimą kviečiami atsilankyti visi lietuviai. Labai malonu bus išgirsti ir jų žodį bendruomeniniais rūpesčiais. Susirinkimą organizuoja LB New Yorko apygardos valdyba. (p.)

Detroit, Mich.

Mokslo metų pradžia šeštadieninėje mokykloje

Detroito lietuvių šeštadieninė mokykla mokslo metus pradeda š. m. rugsėjo mėn. 10 d. (t. y. šį šeštadienį) 9 val. ryto šv. Antano mokyklos patalpose.

Mokyklos vedėja mok. Ona Balzerytė prašo visus tėvus savo vaikus leisti į mokyklą nuo pirmosios dienos, nes kitaip nukenčia mokinių pažangumas.

L. B. Detroito apyl. Valdyba

Los Angeles, Cal.

Prof. Stp. Kolupaila, profesoriaująs Notre Dame Universitete, South Bend, Ind., buvo užsukęs rugpiūčio pabaigoje į Los Angeles. Anot profesoriaus, tai jojo antras apsilankymas Los Angeles mieste. Pirmą kartą Los Angeles mieste buvęs prieš paskutinį karą, kai ekskursavęs po J. A. V-bes.

Gen. St. Raštikio atsiminimų I dalis jau surinkta ir spausdinama. Knyga išeis iš spaudos prieš Kalėdas. Atsiminimų antroji dalis bus išleista 1956 metų pirmoje pusėje. Atsiminimus leidžia A. F. Skirius, L. D-nų leidėjas.

"Lietuvių Dienų" žurnalo rugsėjo numeris jau išsiuntinėtas skaitytojams ir platintojams. Šiame numeryje yra virš 60 puošnių, aktualių nuotraukų iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo. Rašo rugsėjo numeryje: S. Narkeliūnaitė, R. Skipitis, Ant. Gustaitis, B. Pūkelevičiūtė, St. Žadeikis, K. Merkis ir kit. Šiuo metu L. D-nas redaguoja: Bern. Brazdžionis, dail. P. Puzinas, J. Kojelis, J. Tininis, M. Stark ir V. Adomaitis. Metinė prenumerata $5.00. Administracijos adresas: 9204 South Broadway, Los Angeles 3, Calif.

M. Stark, Santa Monica, Calif., pradėjo tvarkyti L. D-nų žurnalo administracinius reikalus.

Vl. Mikliaus - Muchlios bute rugpiūčio mėn. 28 d. vakare įvyko naujo lietuviško filmo premjera. Vietos studentai santariečiai įsuko į keliolikos minučių spalvotą filmą įdomesnių nuotrupų iš vietos studentų gyvenimo. Po premjeros filmas iškeliavo į rytinius steitus. P. Pk.

—o—

Sharnauskų atostogos Kalifornijoje

LOS ANGELES, Calif. — A. S. Sharnauskai, gyvenantieji 3822 West 64th St., Chicagoje, ir jų sūnus Myron praleido atostogas pas savo tėvus, gyvenančius Huntingtone, Cal., 3736 E. 61 St.

Labiausiai atostogomis pasigėrėjo Myron. Brolis Viktoras paskolino jam chevroletą, tai jis 3 savaites ir važinėjo po visas apylinkes. Jis buvo nuvykęs į Chula Vista, kur aplankė Petrą Zaunį, šioje vietoje turintį Best Ever Meat užeigą.

Myron puikiai groja akordeonu, todėl visur, kur jis nuvykdavo, žmones pralinksmindavo. Bet trys savaitės greitai prabėgo.

Penktadienį Sharnauskai išvažiavo į Chicago. Susirinko didokas būrys žmonių ir gražiai visus išlydėjo.

Goush atsinaujino Nauijenas

Mr. F. Goush, gyvenantis S. Bundy Drive, atsinaujino Naujienas ištisiems metams.

Paskutiniu metu Mr. Goush nesijautė gerai. Mano, jog tai yra senatvės reiškinys. Bet aš jam pasakiau: — Laikykis! Nepasiduok! Viską nugalėsi!

K. G. Urnežis

ADV. CHARLES P. KAL

Didelis divorsų įstatymų pakeitimas

Illinois valstybės legislatūra praeitoje sesijoje pakeitė persiskyrimų (separate maintenance) ir divorsų įstatymus. Nauji įstatymai apsunkino tuos, kurie norės persiskirti arba paimti divorsą, nes pagal naujuosius įstatymus skundėjas arba skundėja negalės tuojau pat pradėti bylą, bet pirmiausia turės pradėti vadinamą Praecipe ir palaukti 60 dienų vadinamo "cooling period" (atvėsimo laikotarpio). Jeigu per tą laikotarpį skundėjas arba skundėja nesusitaikys su savo žmona arba vyru ir negrįš atgal į šeimyniską gyvenimą, tada tiktai teismas leis pradėti bylą su tam tikrais apkaltinimais.

Naujieji įstatymai taip pat pakėlė teismo išlaidas: bylos pradėjimas kainos 20 dolerių vietoj anksčiau buvusių 15 dolerių, o "filing appearance" vietoj $5.00 dabar bus $7.50.

Žinoma, tie įstatymai leidžia padaryti išimtį ir nereikalauti 60 dienų "atvėsimo" laikotarpio, jeigu yra "emergency matter". Tokiu atveju vyras arba moteris, norėdamas pradėti bylą, gali kreiptis į teisėją su specialiu prašymu, kad jo šeimyniškame gyvenime yra išsivysčiusios nepaprastos sąlygos ir kad skundėjui būtų nepaprasti nuostoliai, jeigu jam reikėtų laukti tą "60 day cooling period". Išklausęs tokį specialų prašymą, teisėjas gali leisti tuojau pradėti bylą arba prašymą atmesti.

Panašius įstatymus legislatūra buvo išleidusi anksčiau, bet buvo pradėta byla Aukščiausiame Illinois Teisme (Illinois Supreme Court) ir tas teismas tuos įstatymus panaikino. Dabar vėl yra pradėta byla Illinois Supreme Court, nurodanti, kad tokie įstatymai yra prieš konstituciją. Lauksime, kaip Illinois Aukščiausias Teismas tą klausimą išspręs. Šiais naujais įstatymais yra bandoma skyrybas sumažinti, bet vienoki ar kitoki įstatymai vedusiųjų temperamentų ir nesusipratimų niekuomet nesutvarkys. Amerikos žmonės yra, galima sakyti, nekantrūs, pavydūs, nepasitikintįs vienas antru, o ypač jaunimas yra labai išlepintas.

Šiame komplikuotame pasaulyje šeimyniškam gyvenimui žmonės turėtų būti rengiami nuo pat kūdikystės ligi vedybų dienos. Įvairios šeimyniško gyvenimo paslaptys neturėtų būti daugiau paslaptim. Kaip angliškai sako: "Informed people are better members of society". Šeimyniško gyvenimo problemos turėtų būti labiau disciplinuojamos ir visi šeimos nariai turi suprasti ir žinoti religinį, tautinį ir ekonominį uždavinį ir visus tuos tris uždavinius gerai įsisąmoninti.

FURNITURE CENTER, INC.
3224 So. Halsted Street Tel. VIctory 2-4226
Sekmadieniais neskaitoma taksų. Atidaryta nuo 10 v. ryto iki 5 v. vak.
1956 METŲ MODELIO PREKĖS
Be sugadinimų, brokų; pirkėjų sąskaitos neparduodamos finansinėms kompanijoms

3 dalių svečių kambario baldai — sofa ir du foteliai vilnos ar nylon medžiagos nuo..... $175.00

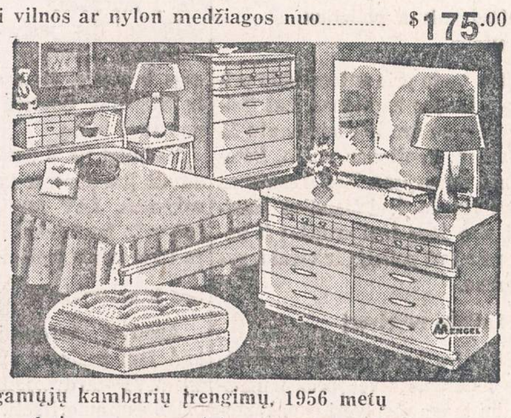

100 miegamųjų kambarių įrengimų, 1956 metų modelio, kainos nepaprastai prieinamos, 3 dalių komplektai nuo..... $129.00
1956 metų modelio TV aparatai: RCA, DuMont, Zenith, Sylvania, Admiral, 21 inčo ekranas.... $149.00
Šaldytuvai 7 kub. pėdų: Admiral, Westinghouse, Norge, Crosley, Shelvador ir kiti po..... $159.00
Siuvamos mašinos Sewmor, Singer — stalo modeliai ..... $ 69.00
Virimui porcelano pečiai: Universal, Crown, Maytag, Norge ir kiti, 36 inčų..... $ 89.00
Kavos staliukai riešuto ar šviesaus medžio..... $ 6.50
Rašomieji stalai moksleiviams..... $ 29.00
Knygoms spintos stiklo durimis..... $ 29.00
Gėlėms staliukai riešuto ar šviesūs..... $ 1.25
Linoleumai 9x12 įvairių spalvų..... $ 5.50

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
3224 So. Halsted Street Tel. VIctory 2-4226
Atidaryta: Pirmad. ir ketvirtad. 9—9:30; kitomis dienomis 9—6; sekmadieniais 10—5 val.

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA
SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE Savings & LOAN ASS'N
INSURED UP TO $10,000 3%
2555 West 47 th Str. CHICAGO 32, ILL. LAf. 5-1053
B.R.PIETKIEWICZ PRES.

Mes mokame 3½%
MIDLAND Savings and Loan Association
PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
INSURED UP TO $10,000
4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, — TURĖSI RYTOJ!
TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.
BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadieni 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSN.
SAVINGS INSURED UP TO $10,000
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
MUTUAL FEDERAL SAVINGS pataria:
1. Nepraleiskit visų uždirbtų pinigų. Taupykit nors dalį.
2. Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
3. Planingas taupymas visados moka gerus dividendus.
2202 W. CERMAK ROAD
VIrginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.
Chartered and Supervised by the U. S. Government
ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaroma.

Aleksas Brinas
GENERAL CONTRACTOR
- Naujų namų statyba
- Namų remontavimas
- Vidaus įrengimai
- Garažų statyba

20 metų patyrimas
Greitas ir sąžiningas darbas
4339 S. Hermitage Ave.
FR 6-3922 LA 3-9719

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

JONAS GRADINSKAS
Televizijos, Radio, Patefonų Taisymas
"PASKAMBINKIT PRIEŠPIET — ATVAŽIUOSIM POPIET"
J. G. Television, 944 W. 35th Place
Telefonas FRontier 6-1998
Pas lietuvį — ir geriau ir pigiau!

SAUGUS BALDŲ PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS 1955 M. SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas
Šaukite:
R. ŠERĖNAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

TONIKAS VIDURIAM

Čia yra naminė gyduolė: mišinys šaknų, žolių ir sėklų. Ji vartojama arbatos formoje nuo šių ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidneys), odos išbėrimo, gerklės užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, pūslės ligų, širdies supykimo, šiurpuliavimo, prešalimo, dieglių, reumatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja $4.00.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
★
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST
Chicago 29, Illinois

— Berankiai, bekojai lietuviai karo invalidai tremtyje laukia Tavo pagalbos. Aukok jiems!

Skaitykite "N-nas"

J. LIŪDŽIUS

Ar piketuosim lietuvių kalbos žodyną?

Mes, naujieji išeiviai, nenoromis palikę gimtąjį kraštą, dažnai gyvenam jo vaizdais bei prisiminimais, galvojam ir ilgimės paliktų žmonių ir lietuviškos aplinkumos. Praeitis, tėviškė vis dar sudaro pagrindą mūsų sielos gyvenimo svetimoj šaly. Ne vienas mūsų klausia savęs, kaip gyvena mūsų artimieji, ką valgo, ką dirba. Kartais pagalvojam, ką veikia mūsų likusieji kultūrininkai, kaip spiriasi rusinimui ir komunistinimui prievartaujami kalbininkai, mokytojai, rašytojai, menininkai?

Gyvenamose šalyse visur išeivių gimtąją kalbą ir įpročius stelbia ar tai anglų, ar ispanų, ar vokiečių kalba, nors nieks nenaudoja jiems tiesioginės prievartos. Svetimų tautų kalba ir įpročiai savaime braunasi į išeivių gyvenimą ir jie, ypač priaugančioji karta, neištveria kiek ilgiau atsispirti.

"Terros" leidyklos pranešimas apie išleidimą apvalyto nuo komunistinės propagandos "Lietuvių kalbos žodyno", kuris išleistas 1954 m. Sovietų okupuotoj Lietuvoj, sudomino didelę dalį spaudos skaitytojų. Tokio žodyno išleidimas sveikintinas. Jis su savo 40,000-45,000 žodžių kalbės mums apie mūsų tautos kamieną, apie jos būdą ir praeitį. Jis panaujins mūsų ryšius su ten likusiais, žadins tikėjimą, kad ne viskas ten prarasta, ir stiprins mus laikytis lietuvybės ir gyventi mūsų tautine kultūra.

"Drauge" (7.23.1955) patalpintas L. Rašytojų D-jos pirm. Ben. Babrausko straipsnis — "Lietuvių kalbos žodynas", kur jis nurodo, kad tame žodyne yra apsčiai komunistinės propagandos posakių ir pateikia ilgą eilę pavyzdžių. Kartu B. Babrauskas praneša, kad "Terra" leidykla visą tą komunistinę propagandą jau šalina.

Tasai žodynas gal tik už kelių mėnesių išeis iš spaudos, o jau dabar jis turi priešų. "Drauge" (8.20.1955) skyriuj "Mūsų kalba", kurį tvarko Dr. P. Skardžius ir St. Barzdukas, yra p. P. S. straipsnis "Dabartinis Lietuvių kalbos žodynas ir jo leidimas".

P. S. yra pasirengęs pasitikti kalbamą žodyną, kaip svetimą nepageidaujamą, kaip nemalonų ir kenksmingą priešą. Štai kokiu posakiu P.S. "sveikina" tą žodyną. — "Terra" yra sugalvojusi antruoju leidimu išleisti šį neseniai Lietuvoj išspausdintą žodyną ir todėl jį visaip reklamuoja".

Laikydamas B. Babrausko pasisakymą apie žodyną reklaminiu, P. S. iš naujo plačiai įrodinėja reikalą šalinti iš žodyno komunistinės ideologijos apraiškas ir duoda suprasti, kad vargu būsią galima apvalyti žodyną nuo komunizmo liekanų. Be to, P. S. nurodo reikalą tą žodyną perredaguoti ir papildyti "naujais vakariečių kultūros ir laisvės žodžiais".

P. S. taip pat reikalauja ištaisyti leidžiamo žodyno rašybą, kirčiavimą ir kitus žodyno dalykus. Išeina, P. S. siūlo parengti lyg naują Lietuvių kalbos žodyną. P. S. rašo: — "būtų pageidautina, kad koks supratingesnis, atsakingesnis kalbininkas visą šį užsimotą didelį darbą rimtai, atsidėjęs padirbėtų".

P. S. sumanymas perredaguoti ir iš pagrindų perdirbti žodyną esmėj yra labai geras. Kas gi priešingas išleidimui beveik idealaus žodyno?

Jei atsiras leidėjas, kuris ištesės atlyginti už darbą supratingam ir atsakingam kalbininkui, tai tokis visapusiškai geras žodynas tikrai bus išleistas. Bet tokio leidėjo kol kas nėra. Žodyno gi iš apie 45,000 žodžių parengimas gali trukti keletą metų.

P. S. rašo: — "nereikėtų perdaug skubėti: reikia viskas atsargiai ir autentiškai apsvarstyti. Čia koks nors aklas užsispyrimas, kaip reikiant duomenimis neparemtas tvirtinimas arba lengvapėdiškas pasišvaistymas gali mūsų kalbai tik daugiau žalos padaryti, ne naudos".

Išeina, jei "Terros" leidžiamo žodyno kalba, kirčiavimas, žodžių prasmės apibūdinimas ir kiti dalykai nebus ištaisyti, tai bus padaryta lietuvių kalbai žala. Išeitų pagal P. S., kad reikia to žodyno neįsileisti į namus, į bendruomenę. Kitaip sakant, piketuoti jį kaip bolševikinį padarą net kalbos požiūriu.

Manau, kad nesu vienas, kuris nori greičiau gauti didelį lietuvių kalbos žodyną ir susipažinti su kalbos žodžiais, kuriuos sukūrė mūsų tauta. Galėdamas tai padaryti tuojau, aš nenoriu laukti nežinios, ar atsiras kada nors leidėjas ir supratingas kalbininkas.

Tiesa, pas mus išeivijoj pasireiškia tikrai nuostabūs dalykai. Mūsų šeštadieninėms ir lituanistinėms mokykloms trūksta vadovėlių. Nėra kas juos parengtų, nėra leidėjų. Ir kas būtų patikėjęs, kad galima išleisti Lietuvių Enciklopediją? Kiek buvo diskusijų dė jos leidimo, kiek daroma priekaištų kiekvienam jos tomui pasirodžius, o Enciklopedija eina ir eis. Mes galėsim ja didžiuotis prieš turtingesnius ir moksliniai pajėgesnius kitų tautų išeivius, nors mūsų pradžios mokyklų vaikams trūksta lietuviškų vadovėlių. Tat galim susilaukti ir p. P. S. pageidaujamo žodyno, kuris bus be priekaištų. Mūsų spaudoj tik šlamštai nesulaukia priekaištų. Kiek rimtesnis veikalas ar kūrinys būtinai turi būti kieno nors supeiktas. Daugelis mūsų gerai prisimename, kokios buvo recenzijos ir priekaištai, kai pasirodė prof. P. Skardžiaus parašytas "Lietuviu kalbos vadovas". Šiandien toji knyga yra po ranka ant kiekvieno kultūrininko stalo, kuris rūpinasi savo rašinį taisyklingai parašyti.

Neišvengiamai gaus priekaištų, pylos ir idealusis P. S. pageidaujamas žodynas, jei tik kada jis pasirodys. Lygiai gaus įpeikiančios kritikos ir paniekos "Terros" leidžiamas dabar "Lietuvių kalbos žodynas". Pirmoj eilėj stovi, atrodo, pasirengęs p. P. S. pulti žodyną dėl jo jablonskinės ar kitokios rašybos, dėl škleidimo komunistinės ideologijos tuo atveju, jei koks nenorimas komunistinis posakis bus užsilikęs.

Atrodo, p. P. S. yra lyg atitrūkęs nuo visuomenės gyvenimo ir nežino, kas dedasi išeivijoj. Šiandien, kada mūsų moksleiviai, slapstydamiesi nuo tėvų savitarpėj kalbasi angliškai, P. S. sielojasi kaip bus "Terros" leidžiamam žodyne kirčiuojami žodžiai: "grietinė, oda". Jo nuomone, jei šie žodžiai bus klaidingai sukirčiuoti, tai žodynas nepriimtinas, kaip daręs žalą lietuvių kalbai. Jei žodžiai: jogas, jonas, jota bus parašyti pavidalu: iogas, ionas, iota, tai reikia kuone piketuoti išleistą žodyną; geriau esą būtų, kad tokis žodynas visai nepasirodytų išeivijoj.

Prileidžiu, daugelis kultūrininkų yra nuomonės, kad svetimžodžiai lietuvių kalbos žodynui nėra pagrindinės svarbos dalykas. Be didelės skriaudos jie galėtų būti išimti iš žodyno ir iš jų galėtų būti sudarytas atskiras žodynas. Mus domina pažinti galimai daugiau tų žodžių, kuriuos per tūkstančius metų yra sukūrusi lietuvių tauta. Mūsų išeivija yra įmesta į visatarpinantį Amerikos katilą, o p. P. S. reiškia, kad "Terros" leidžiamas lietuvių kalbos žodynas yra netikusi priemonė mus žlugdančiai nutautinimo ugniai gesinti dėl to, kad ten žodis privalyti, rašomas -privalėti. Kada išeiviją slėgia sunkūs rąstai, p. P. S. rūpinasi nuimti nuo mūsų pečių pūkelius ar krislus.

Daugumą kalbos brangintojų lietuvių laukia greitesnio pasirodymo to nuo bolševikinės propagandos apvalyto didelio (apie 1,000 puslapių) lietuvių kalbos žodyno, kuris yra neeilinis, nepaprastas įvykis mūsų kultūriniam gyvenime.

Jei kuri leidykla "sugalvotų" išleisti senio Kuršaičio lietuvių kalbos žodyną, manau, p. P. S. stipriai subartų tuos, kurie panorėtų sumoderninti to žodyno rašybą bei kirčiavimą.

Taigi p. P. S. kėsinimasis stabdyti išleidimą "Lietuvių kalbos žodyno" dėl išaiškinimo ginčytinų kalbos dalykų yra šiandien išeivijoj nepateisinamas.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Didelio skausmo ištikta ponia Mamie Bradley, 14 metų negro berniuko Till, kuris buvo nužudytas ir nušautas Greenwood, Miss., motina raminama savo draugų, kada jos berniuko kūnas nuleidžiamas į duobę, Chicagoje. Till buvo pagrobtas ir nužudytas kada jis atostogavo pas savo dėdę Greenwood, Miss., būk tai dėl to, kad jis pašvilpęs vieno baltojo žmonai. Berniuko laidotuvėse dalyvavo tūkstančiai jo draugų ir besidominčių žiūrovų.

McHenry, Ill.

Liga ir nelaimė

Aldona Čepulis užpraeitą savaitę, gydytojo patariama, turėjo eiti į ligoninę, Elgin, Ill. Prižiūrėjo sūnus Eddie ir senelis Jonas Valindis. Aldona, pabuvusi savaitę ligoninėje, sustiprėjo ir grįžo namo. Dabar viskas pagerėjo.

Rugsėjo 1 d. nelaimė ištiko Aldonos sūnų. Ed. Čepulis, McHenry Community High School bežaisdamas futbolą, susižeidė koją. Atletikos direktorius Mr. McHacher jį nuvežė pas gydytoją. Gydytojas tikisi, kad po trijų mėnesių Čepulis galės ir vėl lošti futbolą.

Dabar Eddie prižiūri dėdė ir dėdienė Stanaičiai, Delevan Lake, Wis. Senelė Ona gerokai susirūpinusi Eddie nelaime. Dėdė Pranas linki jam ir Aldonai greitai pasveikti. **Dėdė Pranas**

ĮVAIRENYBĖS

—Hartford, Conn., vietinė architektų organizacija susirinkimo metu turėjo rimtas diskusijas, iškilus klausimu: kas darytina su atmatomis trapplanetinėje raketoje?

Vien tik gero oro draugai nedaug teverti. —Aesopas.

Draugų nėra, mano draugai! —Aristotelis.

Nesiskubink mestis į draugystę, bet draugystėje buk tvirtas ir pastovus. —Sokratas.

Mūsų tėvai yra atsitiktini, bet draugus patys pasirenkame. Jacques Delille.

Trys patikimiausi draugai: sena žmona, senas šuo ir pinigai po ranka. —Franklinas.

Draugystė rekalauja darbų. —Jean Paul Richter.

DAnube 6-6887

DAINA TELEVISION

PARDAVIMAS-TAISYMAS

3130 S. HALSTED

Sutvarkykite Laiku Savo Automobilį

COMPLETE AUTO SERVICE

4542-44 SO. WESTERN AVENUE Tel.: CLiffside 4-0079

Sav. Stasys Dapkus, prityręs mechanikas turis moderniausius įrengimus, gerai ir nebrangiai pataiso karoseriją ir nudažo taip pat sureguliuoja motorą, kad tau piau naudotų benziną ir alyvą. Jis šioje srity dirba nuo 1936 m., taip kad jo darbu būsite patenkinti. Namų tel.: WA 5-7580.

Vieta, kur tikrai gali puikiai praleisti vakarą baltai apklotų staliukų ir žvakučių apšviestoje lietuvių vedamoje

ZEP'S RESTAURANT & LOUNGE

1522 WEST 51 STREET

RESTORANAS-KAVINĖ-COCTAIL LOUNGE

Lietuviški bei vietiniai gardžiai pagaminti valgiai. Labai maloni atmosfera — vėdinama šaltu oru. Kur rasi Chicagoje lietuvišką užeigą — kavinę, kur 4 vakarus savaitėje TREČIADIENIAIS, PENKTADIENIAIS, ŠEŠTADIENIAIS IR SEKMADIENIAIS grotų puiki muzika, prie kurios galėtum smagiai pasišokti.

Kavinė atidaryta kasdien iki 4 val. ryto, o šeštadieniais iki 5 val. ryto.

Specializuojamės ir pusiau uždarais baliais: gimtadienių, vedybinių sukakčių ir kitomis progomis. Galima rezervuoti su valgiais, gėrimais, muzika ir patarnavimu.

Atvykite, tikrai nesigailėsite praleidę vakarą pas mus.

VALĖ IR VLADAS VAITEKUNAI.

Tark Seagram's ir buk TIKRAS

...puikiausia Amerikos degtinė

Seagram-Distillers Company, New York City. Blended Whiskey. 86.8 Proof. 65% Grain Neutral Spirits.

UNION APPLIANCES *has it!*

NEW SCHICK "25"

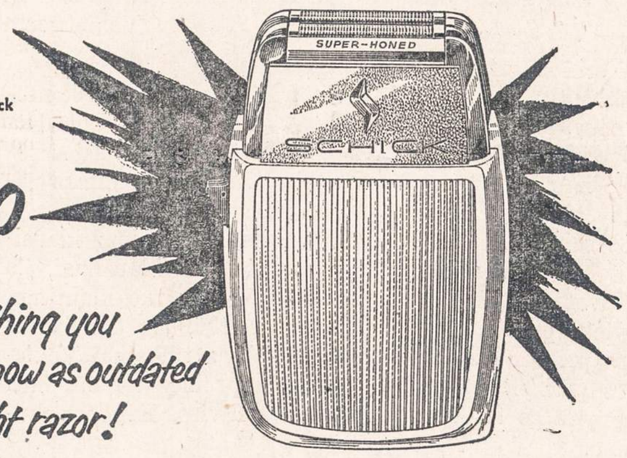

New Schick "25" complete with black and silver Caddie Case

29.50

makes anything you shave with now as outdated as a straight razor!

Your face never had it so good — or so close! This new Silver Jubilee shaver by Schick, inventors of electric shaving, shaves you so close it leaves nothing but a smile on your face!

New Schick "25" with black and silver Caddie Case 29.50

Here's the world's newest and finest shaver by Schick — inventors of electric shaving. It gives the closest shaves in the history of the face — for these 3 reasons, exclusive wtih Schick:

1. **Super-Honed Heads with New Sharpness.** Honed and finished to a sharpness unmatched by any other shaver. Never pull or pluck.
2. **Curved Combs with New Precision.** Curved shape presses down skin for gentle shaves. Comb guides each whisker into place no matter which way it grows.
3. **Hi-Power Motor with New Perfection.** Snap it on with a touch of the switch. World's most powerful motor for its size. More than enough power to shave the toughest whiskers.

save 5.00

Trade in your old electric shaver — any make or condition — on a new Schick "25". With trade-in you pay only 24.50

try it on our 14 day money-back plan

UNION APPLIANCES

40 So. Clinton Street DEarborn 2-4838

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kainos:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25
Chicagoje per išnešiotojus	
Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsienyje:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef. HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu

Adenauerio Misija

Vakarų Vokietijos kancleris Konrad Adenauer vyksta į Maskvą. Vyksta jis ten Sovietų valdžios kviečiamas. Tą kvietimą jis gavo birželio 7 d. Vadinasi, netrukus po to, kai Vakarų Vokietija tapo nepriklausoma valstybė ir pati pradėjo savarankiškai tvarkytis ir nepriklausomai vesti užsienio reikalų politiką.

Iki šių metų gegužės 5 d. Vakarų Vokietija nebuvo dar nepriklausoma ir negalėjo savo nusistatymo vienu ar kitu užsienio reikalų klausimu reikšti. Bet kai gegužės 5 d. JAV, Anglija ir Prancūzija paskelbė, jog Vokietija atgauna pilną nepriklausomybę, tai ir nustatymas užsienio politikos atiteko Bonnos valdžiai, kurios priešaky stovi kancleris Adenauer.

Sovietų valdžios kvietimas Adenauerį atvykti į Maskvą sukėlė Vokietijoje nemažai vilčių, kad pagaliau bus galima išspręsti Vokietijos suvienijimo klausimą. Tiesa, kvietime buvo nustatyti ir klausimai, kuriais Maskva norėjo tartis su kancleriu Adenaueriu. Tie klausimai susivedė prie atsteigimo normalių ryšių tarp Sovietų Rusijos ir Vakarų Vokietijos, kultūrinio bendradarbiavimo ir užmezgimo prekybinių ryšių.

Kvietime visiškai nebuvo užsiminta apie Vokietijos suvienijimą bei repatrijavimą daugelo tūkstančių vokiečių, kurie tebėra laikomi Sovietų prievartos darbo stovyklose.

Adenauer su atsakymu delsė. Jis pirma norėjo pasitarti su JAV, Anglija ir Prancūzija ir užtikrinti jas, kad Vakarų Vokietijos likimas yra siejamas su Šiaurės Atlanto Pakto Organizacija, į kurią ji yra įsijungusi. Jokie tad Sovietų Rusijos masinimai atsimesti nuo Europos gynybos sąjungos nepaveiks Vakarų Vokietijos.

Laukė su atsakymu Adenauer dar ir dėl to, kad netrukus turėjo įvykti Keturių Didžiųjų viršūnių konferencija Genevoje. Buvo tikėtasi, kad konferencijoje bus aiškiai pabrėžta, jog kol nebus išspręstas Vokietijos suvienijimo klausimas, tol tikros taikos įgyvendinimas pasauly bus neįmanomas.

Tiesa, konferencijoje Vokietijos suvienijimo klausimas buvo iškeltas. Bet kaip ir visi kiti klausimai, jis nebuvo išspręstas. Maža to: kalbėdamas tuo klausimu, Sovietų premjeras Bulganinas pareiškė, jog dar laikas nėra pribrendęs tam, kad būtų galima tinkamai Vokietijos problemą išspręsti. Girdi, ta problema galės būti išspręsta po to, kai bus susitarta dėl visos Europos saugumo.

Reikia pasakyti, kad Keturių Didžiųjų viršūnių konferencija Genevoje padarė gana slėgiantį įspūdį Vakarų Vokietijoje. Pasigirdo balsų, jog jau rengiamasi paaukoti Vokietiją, kad būtų galima įgyvendinti pasauly "taikingą koegzistenciją".

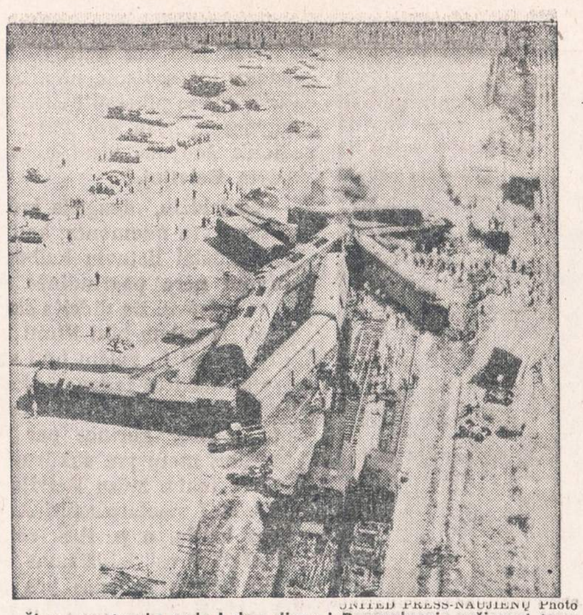

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Ši oro nuotrauka rodo Labor dieną į Pennsylvaniją važiavusį traukinį, kuris netoli Clevelando nušoko nuo bėgių. Traukinys įvažiavo į 5, ant šalutinių bėgių stovėjusius prekinius vagonus. 12 keleivinių vagonų nušoko nuo bėgių ir 29 asmenys buvo lengvai sužeisti. 5 iš jų turėjo būti paguldyti ligoninėje.

Tai nusiminimo nuotaikai išblaškyti prezidentas Eisenhower, kaip manoma, Philadelphijoje pasakytoje kalboje vėl rado reikalą pabrėžti, kad tikros taikos ir draugiško sambūvio tarp Vakarų ir Rytų tol negalės būti, kol nebus Vokietija suvienyta ir Sovietų pavergtos tautos išlaisvintos.

Prezidento Eisenhowerio kalba, žinoma, sustiprins kanclerio Adenauerio poziciją pasitarimuose Maskvoje, kur bus keliamas ir Vokietijos suvienijimo klausimas bei repatrijavimas iki šiol tebelaikomų Sovietų prievartos darbo stovyklose vokiečių (tuos klausimus Sovietai sutiko svarstyti Adenauer reikalaujant).

Kokių rezultatų iš Adenauerio misijos į Maskvą galima tikėtis?

Vakarų Vokietijos žmonės daug ko nesitiki. Taip bent tvirtina Melvin J. Lasky, kuris vakarų Berlyne redaguoja Der Monat žurnalą ir Vokietijos gyvenimą tikrai gerai pažįsta. Amerikos spaudoje pasirodė jo (Lasky yra amerikietis) keli straipsniai, kuriuose yra vaizduojamos dabartinės Vakarų Vokietijos gyventojų nuotaikos.

Iki Keturių Didžiųjų viršūnių konferencijos Genevoje vokiečiuose vyravo nuomonė, jog Sovietų Rusija bus nuolaidi Vokietijos suvienijimo klausimu. Dabar ta nuomonė yra pasikeitusi. Vokiečiai turėjo daugiau vilčių susivienyti, kai santykiai tarp Vakarų ir Rytų buvo įtempti, negu dabar, kai bandoma įgyvendinti "taikinga koegzistencija".

Vakarų Vokietijoje, sako Lasky, apie pusė gyventojų yra susigyvenę su ta mintimi, kad Vokietija dar ilgoką laiką turės pasilikti padalinta. Trūks-laikys pasiryžimo kovoti už suvienijimą (rizikuojant karu ar pavergimu) pas vokiečius nėra.

Tai tokioms nuotaikoms vyraujant Vakarų Vokietijoje, kancleriui Adenaueriui teks vesti derybas Maskvoj. Nėra didelių vilčių, kad tos derybos bus labai sėkmingos ir prives prie greito Vokietijos suvienijimo. Galimas daiktas, kad ir Vakarų Vokietijai teks pasitenkinti tik "taikingu sugyvenimu".

Laisvojo pasaulio spaudos puslapiuose

Suomiai apie Pabaltijį

"Rusų kalba Estijoj vyrauja, materialinė estų padėtis yra sunki, tačiau 'liaudies kultūra' žydi. Tai yra svarbiausi įspūdžiai suomių socialdemokratų delegacijos, kuri neseniai turėjo progos aplankyti Estiją", praneša "Frankfurter Neue Presse" savo š. m. rugpiūčio 11 d. laidoje. Talinas, remiantis tuo pranešimu, atrodąs nuskuręs, nors jame šiandien yra 260.000 gyventojų (prieš karą jis turėjęs 140.000 gyv.). Oficialiai suomius sveikinę dviem — rusų ir estų — kalbomis. Savo kelionės metu suomiai girdėję kalbant daugiau rusiškai, negu estiškai, nors, kaip oficialiai suomiams buvę patikinta, rusų kalbą estai nėra verčiami vartoti.

Šią žinutę reikia priimti su tam tikru rezervu, nes yra žinoma, kad "svečius iš užsienio" sovietai moka priimti ir nejučiomis juos apsupti savo žmonėmis. Todėl ir įspūdis dėl rusų kalbos paplitimo galėjo susidaryti klaidingas. Būtų sunku patikėti, kad Pabaltijo kraštuose vietiniai gyventojai būtų nustumti į mažumą.

Ryšium su tuo tenka paminėti ir suomių liberalų partijos organą "Helsinki Sanomat" š.m. rugpiūčio 15 d. tilpusį straipsnį, kuriame Helsinkyje įvykusios taikos konferencijos proga rašoma: "Joje pasikeista mintimis apie buvusius ir dabartinius Pabaltijo valstybių gyventojus — tema, kuri mums, suomiams, yra artima ir apie kurią, bent paskutiniu laiku, buvo mažai kalbama". Minimoj konferencijoje esą buvę tvirtinama, kad tarp Suomijos ir Pabaltijo kraštų nesą jokios geležinės uždangos, kuri galėtų trukdyti tarpusavio šių kraštų santykius. Anksčiau, Pabaltijo nepriklausomybės laikotarpiu, rašoma straipsnyje, tarp Suomijos ir Estijos, Latvijos bei Lietuvos buvę labai gyvi abipusiai ryšiai: apie susisiekimą laivais, lėktuvais ir kt. priemonėmis liudija atitinkami statistikos daviniai. Buvę užmegzti draugiškumo ryšiai ne tik tarp prekybininkų, mokslininkų ir pan., bet ir tarp atskirų šeimų. Suomiams buvę žinoma kiekvienas malonus ir liūdnas įvykis broliškuose kraštuose. Dabar gi "šeimyniški ryšiai nutrūkę, paštas tarp privačių asmenų nefunkcionuoja, mokslininkai negali vienas su kitu pasitarti, izoliacija yra visiška". Tos žinios, kurios pasiekia Suomiją, esančios menkos ar nieko nesakanti propaganda, gi suomių reti apsilankymai dažniausiai būna daromi priklausančiųjų komunistų partijai ir todėl jų pranešimai nesą patikimi.

"Jeigu ši minėta izoliacija nėra geležinė uždanga, kas gi tąsyk geležinė uždanga yra?" — klausia laikraštis. — "Jeigu pasakojama, kad Pabaltijo krašto gyventojai yra prieš valią tremiami į tolimiausius užkampius, jeigu tie suomiai, kurie prieš 1940 m. dažnai lankydavosi šiuose kraštuose, dabar neturi galimybės savistoviai padaryti palyginimus su dabartine padėtimi, argi galima tvirtinti, kad suomių įlankoje viešpatauja ir žydi taika, meilė, gerovė ir draugiškumas?"

Anglų balsas

Minėdamas 15 m. Sovietų viešpatavimą Pabaltyje, Londono dienraštis "The Times" ilgame straipsnyje apžvelgia Pabaltijo okupacijos eigą, padėtį ir istoriją. "Vienintelė viltis", — rašo dienraštis, — "kad paskutiniai Sovietų pasikeitimai politikoje, kurie aiškiai siekia draugiškų santykių su Vakarais, gali galutinai reikšti ir mažą Maskvos letenos atleidimą bei didesnį šių kraštų kadaise nepriklausomų ir gyvybės pilnų, tautinių siekių supratimą".

Atseit "The Times", nežiūrint ilgame straipsnyje pareikštų Pabaltijo tautoms simpatijų, pabaigoje kiek švelnesniais žodžiais pasako tai, ką savo skyriuje "Žvilgsnis į rytojų" rašo "US News and World Report": "Galimas dalykas, kad ateityje pavergtos tautos bus visų užmirštos ir paliktos savo pačių likimui".

Šios citatos dar sykį parodė, kaip naiviai kai kurie laikraščiai žiūri į Sovietų pradėtą žaidimą. Teherane, Jaltoje ir Potsdame "Du Didieji" Stalinui už jo gerą nuotaiką de facto padovanojo pusę Europos. Šiandien už Bulganino malonią šypseną ruošiamasi šią dovaną de jure pripažinti. Ar nenubaus likimas ir "Didžiųjų", kurie nenori iš istorijos mokytis? Ar kartais tie, kurie taip lengvai disponuoja kitų tautų likimu, patys netaps vieną dieną visų pamiršti ir apleisti?

Bolševikų ofenzyva prieš antikomunistus Vakaruose

Italijoje, kaip Tarptautinis Komitetas Krikščioniškajai Kultūrai Ginti praneša, per apsirikimą esą sužinota apie dokumentą, kuriame yra kalbama apie "Sniego" akciją. Apie šią akciją Eltoje jau savo laiku buvo plačiai informuota. Šia proga mus tejdomauja šios akcijos "itališkasis" variantas. Pagal šį planą kounistų uždavinys būsiąs sau palankiai nuteikti demokratines partijas ir spaudą. Tuo būdu komunistai šiuo planu iš esmės neorganizuoja jokio sąmokslo, pogrindžio ar kitokios slaptos veiklos. Jie tik keičia taktiką. Kadangi jiems iki šiol nepavyko, nežiūrint didelių išlaidų, net Italijoje pasiekti didesnių laimėjimų, veikiant atvirai, komunistų vardu, tai dabar norima savo veiklą labiau užmaskuoti: veikti ne patiems, bet ieškoti asmenis, kuriuos galima būtų nuteikti sau palankiai ir per juos siekti savo tikslų. Ypač didelis dėmesys, anot minėto komiteto, būsiąs skiriamas nacionalsocialistinėms grupėms ir neofašistams.

Ketinama taip pat mėginti steigti 5-tą internacionalą. Tuo tikslu esą Rumunijoje ir Čekoslovakijoje paleidžiami iš kalėjimo kai kurie socialdemokratai. Manoma, kad atsižvelgiant į V. Europos socialdemokratų imunitetą panašaus pobūdžio komunistų manevrams pastarieji mėginsią šį internacionalą steigti savųjų, iki šiol kalėjimuose laikomų, socialdemokratų pagalba.

Panašios žinios gaunamas ir iš kitur. VFF (Volksbund für Frieden u. Freiheit — antikomunistinė organizacija V. Vokietijoje) praneša, kad Maskvos įsakymu Vokietijoje rytų zona pradėjo didelę akciją, vedamą šūkiu: "Jie trukdo taikai". Akcijai yra skirta virš 2 milijonų DM.

Apie šią akciją plačiai paskelbė specialus "Deutsche National Zeitung" numeris. Šio laikraščio leidėjas ir redaktorius R. Steidl plačiai aprašo, kaip jis pats gaudavęs pinigus iš Rytų vien už tai, kad redagavęs laikraštį, esantį opozicijoj Bonnos užimtai ginklavimosi klausimu linijai. Ypatingą dėmesį bolševikai skirta, anot Steidl, vad. "tautinėms jėgoms", "nepatenkintiems elementams" ir buvusiems karininkams, stengdamiesi juos įjungti į "tautinį frontą". Jiems esą svarbu surasti žmones, kurie vestų Sovietams palankią, bet nuo jų ideologijos nepriklausomą opoziciją. Ši opozicija turėtų pasisakyti už "buržuaziniai-kapitalistinį pasaulį, tačiau sudaryti griežtą fron-

(Tęsinys 6-me pusl.)

BRUNONAS BUŠACKIS

LAFAYETTE'AS - ŽMOGAUS TEISIŲ SKELBĖJAS

(Tęsinys)

IX. Lafayette'as ir Lenkijos-Lietuvos nepriklausomybės atstatymas

1831 m. kovo mėnesyje revoliucinė Varšuvos tautinė vyriausybė atsiuntė Paryžiun du įgaliotinius: grafą Liudviką Platerį ir generolą Kniazevičių. Lafayette'as jų garbei suruošė iškilmingą banketą. Paryžiaus Lenkijos-Lietuvos draugai susirinko Washingtono, Kosciuškos ir Čartoriskio paveikslais papuoštoje salėje. Lafayette'as pasakė kalbą, o Kniazevičius pakėlė taurę už Prancūziją ir jos karalių. Dabar jau kaip kraštutinių kairiųjų vadas, kurie atstovų rūmuose rėmėsi bonapartistiškai-respublikoniška opozicija, o visuomenėje studentais, darbininkais ir amatininkais, Lafayette'as buvo už karinę intervenciją prieš Rusiją Lenkijai-Lietuvai atstatyti.

Mat, 1830 m. rudenį Rusija buvo pasiuntusi generolą Diebitsch'ą į Berlyną tartis dėl žygio prieš Prancūziją revoliucijos pastatytam karaliui pavaryti. Rusų kariuomenei tikrai esant paruoštai invazijai į Prancūziją, buvęs gyvas reikalas ją išlaikyti Vislos baseine. Dėl to caras norėjo žūt-būt neišleisti Lenkijos už savo rankų. Lafayette'as, turėdamas Rusijos ketinimų užpulti Prancūziją įrodymus, 1831 m. kovo 18 d. įkopęs atstovų rūmų tribūnon, smerkdamas generolo Sebastiani užimamą vylingą Lenkijos atžvilgiu poziciją, siūlė pripažinti revoliucinės Lenkijos atstovus Paryžiuje teisėtais Lenkijos įgaliotiniais, reikalavo sukilimo vyriausybei duoti ne tiktai finansinės pašalpos, bet ir jai paremti pasiųsti per Baltijos jūrą ekspediciją iš savanorių ir reguliarinės kariuomenės.

Kai vyriausybė, Lafayette'o dokumentus bagatelizavo ir kai generolas Sebastiani, atsakydamas vyriausybės vardu, pareiškė, kad tarp opozicijos Rusijai ir karo su ja vedimo esąs skirtumas, Lafayette'as pasipiktinęs tokiu Prancūzijos ministerio vylingumu, pareiškė, kad po oficialinės deklaracijos prancūzų tautos orumas ir garbė neleidžia pasitenkinti vien konstatavimu, kad nesutinkama. "Jeigu prancūzų tauta sako: aš nesutinku, tatai reiškia, aš jums neleisiu to padaryti!"

Iš šito didžiojo europiečio — Amerikos talkininko josios nepriklausomybės kovų metu, šiandien kai kurie pretendentai į Naujojo pasaulio vadus, pernelyg pirkliškos politikos sekme suinteresuoti, galėtų p a s i m o k y t i garbingo principingumo. Teisingai sako John Buchan: "Toks žmogus, kuris pasiryžęs nestoti kovon ir kurio priešas tatai žino, vargu bau ar išvengs pavojaus patekti negarbingon padėtin". Lafayette'as nebuvo tokio tipo pacifistas, kuris ar tai iš miesčioniško nerangumo, ar iš abejotino pobūdžio tvarkos pamėgimo, skelbtų nuolaidų priešui reikalingumą ir tuo tik tarnautų tamsių jėgų mums ruošiamiems pragaištingiems kėslams.

Tai nebuvo šaltai veiksmų tikslingumą iškalkuliuojąs politikierius, bet europietis, susižavėjęs teisingumo ir žmoniškumo idealais. Dėl to jam laisvė buvo aukštesnis idealas, negu taika. Jo taikos samprata buvo ne pacifistinė, bet paneuropietiška. Ne mechaniškomis prievartos priemonėmis pasiekta kapų tyla kokia jau tuomet egzistavo carinėj Rusijoj, buvo jo tikslas, bet organiškomis simbioso formomis besireiškiantis, federalinėj sistemoj teisiškai reguliuojamas tautų k o o p e r a v i m a s. Dėl to jis sveikino Mazzini konfederacinius "Jaunosios Europos" planus, kurie jam nebuvo svetimi jau vien dėl to, kad ne tiktai Amerika, jo susižavėjimo objektas, buvo politiškai suorganizuota federalizmo forma, bet ir dėl to, kad jau prieš daugiau kaip trisdešimtį metų mirusis jo dvasios vadas Washington'as vienamė laiške į markizą pranašavo, kad ir Europoje bus įkurtos Jungtinės Valstybės. Lygiai kaip jis siaurai konfesiniam konformizmui priešpastatė religinės tolerancijos ir koegzistencijos dvasią, taip jis ir politiškai didžiųjų imperijų hegemonijos principu pagrįstam universalizmui priešpastatė laisvų tautų ir valstybių susijungimo bei solidarumo idėją. Prancūzų apmokamų, Dąbrowskio suorganizuotų lėkiškų legionų Cisalpinos Respublikos tarnyboje Italijoje buvo gražus šūkis, įrašytas ir jų karininkų antpečiuose: "GLI UOMINI LIBERI SONO FRATELLI" (Tiktai laisvi žmonės yra broliai). Šita brolškumo laisvėje idėja niekas kitas visoj Europoj nebuvo giliau persiėmęs, negu Lafayette'as, tas aršusis karbonarų vadas, kuris per savo talkininką Bazzard'ą, Colmaro pučo dalyvį, už akių mirties bausme nubausto, bet likvidacijos išvengusio ir dabar vienu aktyviausių Saint-Simono mokiniu ir sekėju tapusio, galėjo būti patekęs didesnėn savo paneuropiškai galvojančio Amerikos kovų ginklo draugo dvasinėn radiacijon..

Kaip matome iš Lafayette'o pareiškimo Atstovų Rūmuose, Lafayette'as savo karštu noru padėti sukilusiai Lenkijai-Lietuvai buvo lyg gyvas prancūzų egzistencialisto André Malraux išsvajotosios "fraternite virile" įsikūnijimas. Jis buvo vienas iš saujelės tų retų žmonių, kurie, taikant Denis de Rougemont jiems teikiamą apibūdinimą, ne tiek troško gyventi, kiek norėjo turėti pagrindą gyventi. Lafayette'as, atrodo, atitinka visas sąlygas Coudenhove-Kalergi išsvajoto žmogaus, kuris suvokdamas likimo tragizmą, vis dėlto kovoja už žmogišką pažangą, kuris nors ir brangindamas gyvybę, vis dėlto yra pasiruošęs jį paaukoti aukštesniam idealui, kuris mylėdamas taiką, vis dėlto yra pasiruošęs kovoti už aukštesnį laisvės idealą. 1831 m. gegužės 27 d. bankete Paryžiuje, suruoštame tuo pačiu metu, kai įvyko aukščiau aprašytoji Hambacho demonstracija už tautų solidarumą, Lafayette'as kalba apie Šventąją Tautų Sąjungą. Kaip stygos, kurios pradeda virpėti kai suskamba panašūs tonai, ten septyniomis kalbomis, septyniais garsais Dievo Arfoje, buvo garsinamas tautų solidarumas ir buvo keliami tostai už seno Šventosios Tautų Sąjungos pranašo sveikatą.

Lafayette'ui nepavyksta nugalėti sprendžiamos Sebastiani, Perier ir jo sėbrų įtakos į valstybės užsienio politikos nustatymą. Tačiau j i s nenuleidžia rankų. Valdžiai atsisakant padėti sukilėliams, jis 1831 m., 73 metų seneliu būdamas, tuo pačiu entuziazmu, nors ir ne tomis pačiomis jėgomis kaip 1777 m., kai jis, 19 metų būdamas, vyko Amerikon, imasi suruošti panašią pagalbos akciją sukilėliams padėti. Tiesa, jau viena tokia pagalbos akcija buvo įvykdyta. Buvo suruošta savanorių ekspedicija, kurioje dalyvavo ir du generolai: Ramorino, italas, ir Langemann, vokietis. Jos sąstate buvo ir 60 gydytojų, kurių 6 vėliau mirė nuo šiltinės ir choleros. Toji ekspedicija, ko dar tuomet Lafayette'as negalėjo žinoti, buvo sukilėliams dėl Ramorino dalyvavimo gana pragaištinga. Ramorino ne tiktai nemokėjo krašto kalbų, nežinojo jo santykių ir būsimų operacijų topografijos, bet ir neturėjo ryžto ir buvo, be to, gana užsispyręs.

1831 m. vasarą gen. Krukovieckio paskirtas 20,000 vyrų korpo vadu, nepaklausęs Prądzynskio ir Čartoriskio, atsisakiusio Tautinės Vyriausybės prezidento pareigų ir tarnaujančio savanoriu Ramorino štabe, nepasinaudojo proga pereiti į dešinį Vislos krantą ir ten sumušti izoliuotą rusų korpusą, vadovaujamą gen. bar. Roseno. Klausydamas štabo šefo gr. Vl. Zamoiskio, paraližuojančio Prądzynskio planus, patarimų, jis nepaklausė vyriausiojo

(Bus daugiau)

STASYS GRIGARAVIČIUS

Ar tikrai tik laukė?

P. J. Beržaitis š.m. rugpiūčio m. 6 d. "Naujienose" savo straipsny "Kur Einame" pajudino praeities klausimą, kuris nėra pamirštas, bet tik primirštas. Tas klausimas liečia Vasario 16 gimnazijos p. direktoriaus A. Giedraičio pasitraukimą iš einamųjų pareigų. P. Beržaitis tikrai savo mintimis daug tiesos pasako, kad lietuviška visuomenė niekad nepamiršdavo savo tautiečių, o ypač jaunimo. Pati būdama, kad ir didžiausiame varge ar pavojuje, bet visada, kiek leido galimybės ir sąlygos, pagelbėdavo vieni kitiems. Ar ilgai dar taip bus, tai parodys ateitis.

Į kitus iškeltus klausimus visai nesigilinsiu, bet laukiau, ar niekas neatsakys tie, kurie aukoja, bet nestebi, kaip aukos sunaudojamos.

Ponas J. Beržaitis r a š o: "Gerb. Direktoriaus Giedraičio pašalinimo priežastys, logiškai galvojant, turėjo būti žinomos ir visai, bent aktyviai Gimnaziją remiančiai lietuviškai visuomenei. Deja, to nesužinota. Tik p. Česna "N-nose" prasitarė, kad G. nušalintas už nepritarimą ir nepildymą VK Valdybos nutarimų.

Kokių nutarimų nepildymą, jis nesiteikė pasakyti, nors, reikia spėti, žinojo.

Bet rėmėjai dėl to neprotestavo. Laukė, kas bus daroma toliau. Turėta vilčių, kad atsižvelgiant į aukotojų gana mišrią sudėtį, bus laikomasi bešališkumo. Deja, labai apsirikta".

Aš noriu parodyti, kad p. J. Beržaitis truputį apsirinka, kad a u k o t o j a i nereaguoja. Priešingai, aukotojai yra subrendusi visuomenė ir su dideliu stažu. Kad neprotestuojama viešai pasinaudojus spauda, tai daroma sąmoningai, nes kiekvienas neapgalvotas iškeltas klausimas liečiąs gimnaziją, neigiamai veikia aukotojus. Ir būtų labai gerai, kad būtų keliami būtini, rimti ir naudingi gimnazijai reikalai.

1952 metais "Great Lakes Spring Co." keli prieteliai pasitarėm, ar nereikėtų pabandyti surinkti aukotojų, nors metus išlaikyti vieną gimnazijos mokinį. Bet kada buvo verbuojami aukotojai, tai jų įsirašė 64. Tokiu būdu pasiėmėme šelpti 3 mok. Man buvo pavesta, su pagalba kitų, rinkti aukas ir jas betarpiai siųsti gimnazijai. Aukotojams išrašomi kvitai ir užvesta byla, kurią kiekvienas aukotojas ar paskirti asmenys gali patikrinti kiekvienu laiku atskaitomybę. Kada pasibaigia metai ir gavus iš gimnazijos pakvitavimą, paskelbiama spaudoj. Stengiamasi, kad kiek galint laiku aukos būtų surinktos ir pasiųstos. Bet susidaro šiokių tokių sutrikimų, ypač vasarą, kai vieni išvyksta atostogų, kiti išstoja, tai jų vieton vėl ieškoma naujų, bet bendrai paėmus su aukomis neatsiliekame. Pirmus metus išvežėme su kaupu, nors aukotojų skaičius nukrito iki 52. Priežastis buvo, tai P. Vainausko spaudoje neobjektyvūs ir neapgalvoti straipsniai. Aukotojų spaudžiamas, turėjau nemažą susirašinėjimą su gimnazija ir aiškinau gautus pranešimus. Taip pat davė paaiškinimų ir VK Valdyba. Antrus metus vėl visi darėme pastangų surinkti reikiamą skaičių, bet pasiekėm vos 53 auk., daugiausia tie patys. Bet gavau iš gimnazijos pranešimą, kad vienas mūsų globotinis po atostogų negrįžęs. Greitai gavau iš to globotinio laišką, kuriame tas 12 metų jaunuolis rašo, kad jis iš Evangelikų tikėjimo perėjo į tikrąjį, t.y. į Romos kat. tikėjimą ir išvyko į Saleziečių mokyklą Italijon. Taigi, remiame tik du mokinius.

Antrą kartą buvau aukotojų užpiltas klausimais, kada p. Giedraitis pasitraukė iš pareigų. Lietuviška visuomenė iš patyrimo gerai žino, kad ką nors sukurti ir suorganizuoti yra labai sunku. Atsiranda pasišventėlių ir drąsių žmonių, kurie iš nieko pradeda lipdyti ir kada jau viskas padaryta, tai "pagalbininkų" atsiranda pilna. Jau jie tada daug "tinkamesni", nors pradžioj daug kas iš tų ponų tą pasišventėlį laikė keistuoliu. Pildydamas aukotojų valią, parašiau gimnazijai laišką. Greitai gavau atsakymą iš direktoriaus Dr. V. Literskio, kurio originalą siunčiu redakcijai ir prašau ištisai perspausdinti. (Vėliau grąžinti man.)

Dr. V. Literskis
Vasario 16 Gimn.
Direktorius.
1954.8.8.

Mielas Pone Grigaravičiau,

Yra gautas Jūsų būrelių (Nr. 151 ir 152) čekis (80 dol.). Jums priklauso didelis mūsų dėkingumas. Perduokit padėką visiems tų būrelių aukotojams.

Šia proga noriu Jums šį tą atsakyti dėl laiške iškeltų minčių. Dabar pasikeitė Gimnazijos vadovybė. Ponas Giedraitis pasitraukė. Po to laikinai direktoriaus pareigas ėjo mokytojas Antanaitis. Nuo 1 d. rugpiūčio aš esu paskirtas gimnazijos direktorium. Ponas Giedraitis pats išėjo. Priežastis: jis yra tik su pradžios mokyklos mokytojo cenzu. Vokiečių švietimo ministerija mums stato reikalavimus, kad visi mokytojai būtų su pilnu gimnazijos mokytojo cenzu. P. Giedraitis to cenzo neturėjo.

Mums trūksta ir daugiau mokytojų. Mokytojais pagal vokiečių švietimo ministerijos nurodymus gali būti tik cenzuoti mokytojai. Vokietijoje cenzuotų lietuvių mokytojų trūksta. Todėl mums tenka kreiptis į spaudą ir ieškoti Amerikoje, Kanadoje ir kitur.

Jokios "politikos" mes nevarome. Nieko neproteguojame. Mokytojai gali būti visokių pažiūrų. Politinės mokytojo pažiūros mums neturi reikšmės. Svarbu cenzas ir sugebėjimas dirbti. Gimnaziją gali pastatyti tik geri mokytojai, kurių mes ir ieškome.

Turime ir ūkinių sunkumų. Nevisi būreliai atsiskaito. Būreliai yra gimnazijos išlaikymo pagrindas. Būreliams sušlubavus, viskas pas mus šlubuoja. Tenka bristi į skolas.

Atminkit, kad kasdien reikia pamaitinti apie 200 mokinių. O tas galima tik tada, kada būreliai tiksliai atsiskaito. Nudelsti nieko negalima.

Linkiu Jums sveikatos ir ištvermės. Dar kartą dėkoju už visas aukas ir tikiu, kad šitas mano trumpas laiškas Jums atneš kiek aiškumo.

Jūsų
V. Literskis

Dabar p. J. Beržaitis ir visuomenė tegu žino, ar aukotojai "tik laukė". Aš pilnai sutinku su p. Direktoriaus motyvais, kad mokslo personalas turi turėti pilnas kvalifikacijas, ir dėl šito niekas negali protestuoti. Bet ar garbingai pasielgta su buvusiu direktorium p. A. Giedraičiu, tai čia daug kas turi ir kitokią nuomonę. Tuo pačiu laiku parašiau laišką ir p. A. Giedraičiui. Gavau atsakymą. Skaičiau, ir buvo labai liūdna, galvojau tuojau duoti į spaudą, bet laiško gale rašo: "Prieteliau, šis laiškas yra Tamstai asmeniškai". Prašo visus dirbti ir dėti visas pastangas, kad gimnazija išsilaikytų. Tada man dar aiškiau išryškėjo šio seno pedagogo, pašventusio visą gyvenimą Lietuvai ir jos švietimui, didžiadvasiškumas. Jausdamasis atplėšiamas nuo taip pamylėto darbo ir suburto jaunimo, prašo dėti visas pastangas, kad gyvas kūrinys gyvuotų toliau. Mano nuomone, šis dalykas buvo galima daug švelniau sutvarkyti. Juk šalia mokyklos yra bendrabutis, kurio auklėjimo reikšmė labai didelė. Galima buvo padaryti du inspektoriai, kurių vienas rūpintųsi mokslo reikalais, o kitas bendrabučio priežiūra ir auklėjimu. Tada žmogus nesijaustų taip atstumtas nuo savo įdėto darbo.

Labai teisingai p. Direktorius rašo, kad gimnazija turi ūkinių sunkumų ir aukotojams reikia pasispausti laiku pažadus ištesėti. Bet gimnazijoj yra tam tikrų nesklandumų, kurie išlenda į spaudą ir sudaro įspūdį, kad "varoma šiokia tokia politika". Kad mane nepalaikytų šališku ir ateity reikalai nesusikomplikuotų, tai noriu iškelti keletą pavyzdžių, kuriuos reikėtų nuoširdžiai pasvrastyti.

Neseniai spaudoje skaitėme, kad gimnaziją lankė J. E. Vyskupas. Labai malonu, kad ja domisi tokie žymūs ir visuomenės gerbiami asmenys. Lankydami, geriau pažins jos sąlygas ir kiek galės patys prisidės, ir svarbiausia buvo laukiama, kad bus paraginta lietuviška kunigija aktyviau prisidėti prie gimnazijos šelpimo. Bet vėliau paskaičius ateitininkų spaudą, susidarė įspūdis, kad pats svarbiausias lankymo tikslas buvo — savo autoritetu paremti ateitininkus ir jų veikėjus.

Iš tikrųjų, spaudoje skaitome, kad moksleiviai ateitininkai stovyklauja Alpėse, važinėja po užsienius ir viskuo aprūpinti. Aišku, gera tiems, kurie turi storas turtingas "tetules". Bet čia kvepia mokinių susiskaldymu ir gundymu. "Štai žiūrėkit, sriubą srėbiame visi iš vieno katilo ir vienos aukos, bet kiek mes turime patogumų ir malonumų. Ateikit pas mus". Bet reikia nepamiršti, kad gundymas viena iš didžiausių nuodėmių, nes šėtonas bandė gundyti Jėzų ir tik Jo dieviška asmenybė atsilaikė. Tai ką kalbėti apie paprastus mirtinguosius?

Kaip galėjo visuomenės išlaikomoje gimnazijoje atsirasti ateitininkų organizacija, visai neaišku, kas davė leidimą ir kas aprobavo. Daleiskim, viskas yra legalu. Dabar noriu pavaizduoti, kokios gali iš to pasidaryti painiavos. Sakysime, Vasario 16 gimnaziją lanko p. Rastenis, sutikęs gimn. direktorių, sako: "Mielas pone direktoriau, aš čia turiu sąrašėlį keleto mokinių, su kuriais susirašinėjau laiškais. Norėčiau su jais pasikalbėti ir gimnazijoje įsteigti Jaunalietuvių skyrių". Vėliau atvažiuoja iš Vliko socialdemokratų atstovas, prašo sušaukti mokinius jo norimai skaityti paskaitai. "Matote, p. direktoriau, 1926 metais Lietuvoje buvus demokratiškai valdžiai, gimnazijose veikė Aušrininkų organizacija, tai, vot, *lygybės pagrindu* noriu čia įsteigti Aušrininkus".

Kaip šiuo atsitikimu reaguotų direktorius, pedagogų taryba ir VK Valdyba, nežinau, bet sprendimas turėtų būti. Čia reikia būti apdairiems ir su Vokietijos švietimo įstaigomis, nes pas juos yra nustatyta, kokios organizacijos gali veikti gimnazijos ribose.

Naudingiausia gimnazijai ir mokiniams būtų, kad joje veiktų religiška, lietuviška ir broliška Skautų organizacija. Toliau, literatūros, meno, muzikos, matematikų ir sporto sekcijos. Taip pat būtų labai naudinga gerai pastatyti rankdarbius, ypač iš praktiškų dalykų, kaip stalių, mūrininkų, dažytojų ir kiti. Ką išmoksim, ant pečių nenešiosim, o iš gyvenimo patyrimo matėme, kad tas yra naudinga.

Ta pačia proga noriu iškelt klausimą gimnazijos namų išpirkimo reikalu. Prieš akis guli p. Zundės laiškas, kuriame rašoma, kad artėja terminas mokėti, o aukos plaukia labai pamažu. Suma dar nemaža, bet ne tokia didelė, kad mes visi suburtomis jėgomis negalėtume sudėti tą sumą.

Kada tikrai apgalvoji, tie pasišventėliai gyvena tik baimės ir nervų jausmais. Juk pareigos didelės ir atsakomybė taip pat didelė. Ar jau ne laikas mums visiems sukrusti ir duoti nors kiek poilsio tiems išsikamavusiems veikėjams? Vargšai, jie kamuojasi įvairiais būdais, kad tik aukotojui neliktų skolingi, tai siunčia padėkos lakštus, vėl leidžia aukotojų ženklelius. Tai vis jų dėkingumo simboliai aukotojams. Tas sudaro daug darbo ir šiek tiek išlaidų. Mes turėtume jiems pasakyti: "Brangūs darbuotojai, veskite atskaitomybę, bet nusimeskite dalį darbo. Mes pilnai suprantame Jūsų jausmus, bet mes aukojame, nelaukdami padėkos, o kadangi mums liepia sąžinė ir jaučiame tam pareigą".

Bet kokiu būdu pajudinti lietuvį prie taip skubios aukos ir užbaigti tą reikalą visam laikui. Man atrodo, kad reikia šiuos metus lietuvių tarpe paskelbti: "Vasario 16 Gimnazijos Išpirkimo Metais". Pravesti propagandą, kad kiekvienas lietuvis aukoja tik vieną (1) dolerį. Ar jis būtų lopšyje, ar suaugęs, ar vedęs, ar viengungis, visi aukoja dolerį. Aišku, šeimyniniai sakys, kad nėra lygybės, nes jiems reikia daugiau auokti. Bet aukoje neieškokime lygybės, bet vienybės. Aš manau, kad užjūrio lietuvis jau pajėgus nuo galvos paaukoti vieną dolerį. Žinoma, atsiras šeimų tikrai atsidūrusių varge, bet atsiras daug pasiturinčių, kurie paaukos didesnes sumas. Jei mes tą įvykdytume, tai pamatytume, kad mes pajėgūs vieningai net ir didžiausius darbus atlikti.

Praktiškas vykdymas būtų: darbo imtis turėtų būrelių vadovai, LB apylinkės ir ALTo skyriai. Jie artimiausiu laiku turėtų susirinkti ir išdirbti darbo gaires ir planą. Bet didžiausias darbas tektų spaudai ir radijui. Būtų gera, kad kiekvienas laikraščio numeris

(Tęsinys 8-me pusl.)

BUDRIKO RAKANDŲ PREKYBA

1956 metų modeliai, visų žinomų Amerikos išdirbimų. Pirksite žemiausiomis kainomis. Budrikas turi didelį pirmos rūšies prekių sandėlį ir duoda 3 metams išsimokėjimus. Budrikas turi 3 nuosavus sunkvežimius ir pristato prekes Jums į namus.

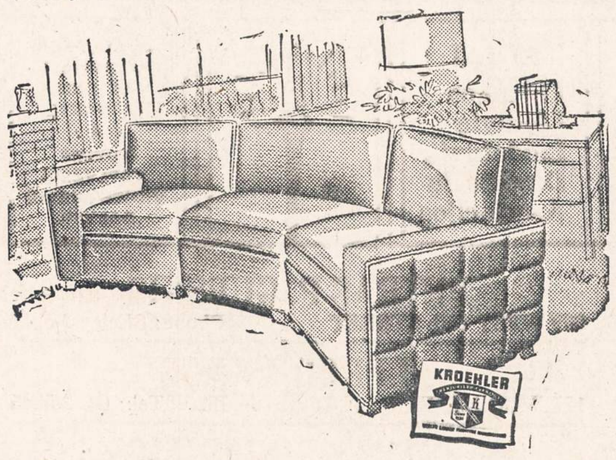

Miegamojo kamb. baldų, virš šimtas įvariausių setų 1956 metų modelio. Kainos nuo $148.00
Svečių kamb. baldai, parlor setai, minkštos kėdės, Pullman, Kroehler, Simmons ir kiti. Kaina nuo $128 už 2 gab.
Sealy Posturepedic matracai, $59 vertės, po $39.95
Kiti matracai nuo $24.00 iki $75.00
Skalbiamos mašinos, Hoover dulkių siurbliai, aliejiniai, angliniai ir gaziniai pečiai.
Siuvamos mašinos stalo modelio $48.00
Virtuvėms pečiai, porcelano, 36 col. $88.00
7 kub. pėdų refrigeratoriai, 1956 metų po ..... $ 148
Vilnoniai kilimai 9x12 Lee, Bigelow $48.00
Rašomieji stalai moksleiviams $24.00
Knygom spintos su stiklo durim $28.00
9x12 linoleum $4.95
Grindims vilnoniai takai, 1 jardas $2.95
Puikios stalinės lempos svečių kambariui $4.95
Pikniko dėžės po $1.00
Pikniko kėdės po ..... 75 centus

Baldų pasirinkimas didelis. Patalpa ant 6 lotų.

JOS. F. BUDRIK, INC.

3241 SO. HALSTED STREET
Tel.: CAlumet 5-7237

Budriko Radio Valanda iš WHFC stoties, 1450 kilocycles, ketvirtadieniais nuo 6 iki 7 val. vakare.

Įmonė atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30 val. vak. Kitom dienom nuo 9 iki 6. Sekmad. nuo 10 iki 5 val. vak.

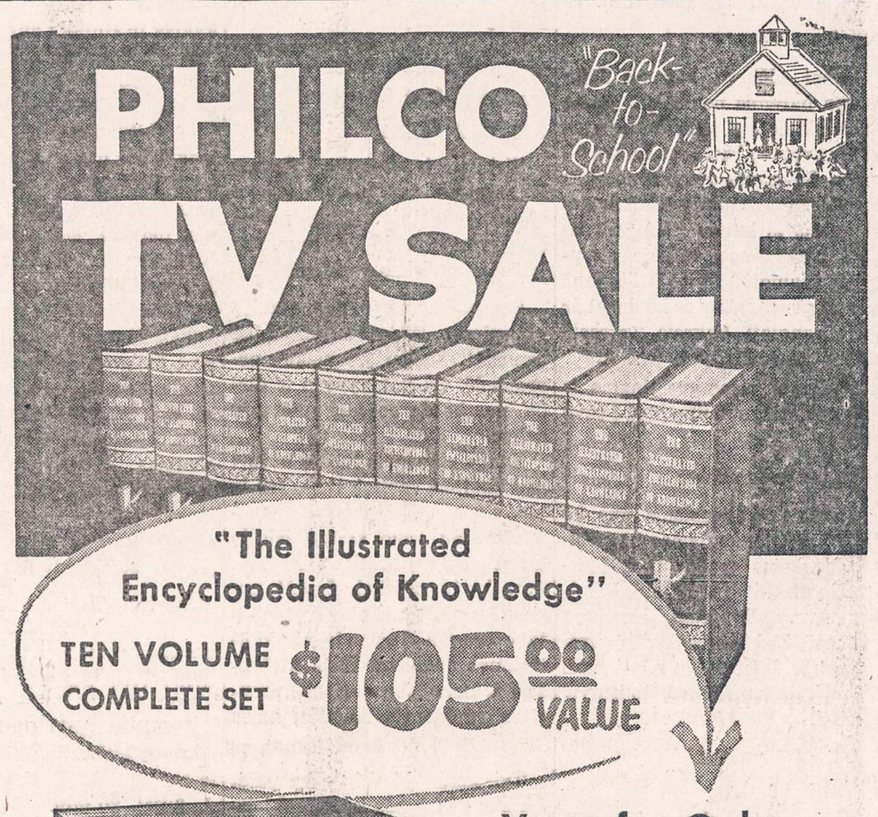

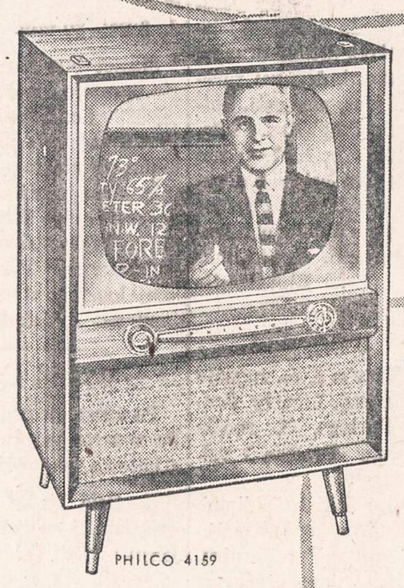

Yes, you get a complete set of the world's newest Encyclopedia with your purchase of this 21-inch Mahogany finish console. Just a touch on the top of the set turns it on, changes stations automatically or turns it off.

Yours for Only $5.00 Just to cover handling and shipping

with the purchase of 1956 PHILCO TV with *Top Touch Tuning*

Just a touch . . . there's your station!

Priced so low you can buy two . . . one for yourself, and one as a gift. Precision electric clock and rich voiced radio. Wakes you up to music.

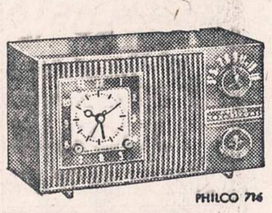

EASIEST TERMS!

Automatic CLOCK RADIO

UNION APPLIANCES

40 So. Clinton Street — DEarborn 2-4838

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

JAUNIMAS IR VISUOMENĖ MALONIAI KVIEČIAMA ĄTSILANKYTI Į RUOŠIAMĄ

JAUNIMO ŠVENTĘ

šį sekmadienį, rugsėjo 11 d., 1 val. p. p., Liberty Grove, Willow Springs, Ill.

Programoje šokiai, grojant K. Siliūno orkestrui, sportas, įvairios varžybos, loterija ir kitkas. Pabaigai — JUNGTINIS ORGANIZACIJŲ LAUŽAS, kurį praves Vytautas Černius.

JAUNIMO TARYBA

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Iš SLA 134 Moterų Kuopos veiklos

Rugsėjo mėnesio gausus susirinkimas gyvai svarstė organizacijos reikalus.

Buvusi gegužinė

Liepos 24 d. buvusios gegužinės Bruzgulienės sode rengimo komisija (S. Kudirkienė ir J. Dainienė) pranešė, kad viskas gražiai pavykę, už ką visiems, visoms, prie pasisekimo prisidėjusiems, kuopa širdingai dėkoja,

Mirusi narė

Netikėtai mirus narei Onai Malelienei, narės labai apgailestauja. Jos laidotuvėms buvo nupirktas gėlių vainikas, 6 garbės karsto nešėjos palydėjo į kapines. Susirinkime atsistojimu minutės tyla velionė buvo pagerbta.

Velionės Onos Malelienės vyrui Petrui, dukrai Adonai, sūnui Albertui ir visiems giminėms SLA 134 Moterų Kuopa reiškia nuoširdžią užuojautą.

Naujos narės

Labai džiugu, kad vis dėlto kuopa narėmis nemažėja. Šiame susirinkime irgi įsirašė šios garbingos narės: Eleonora Lukas — mūsų ilgametės vicepirmininkės Jozefinos Krišchunienės maloniojі duktė, iš kurios SLA gali tikėtis pavyzdingos veikėjos; taipgi gerbiamoji Stasė Millerienė (garsi gera širdimi ir labdara) ir jos brangioji dukrelė Teresėlė mielai sutiko rašytis į SLA.

Širdingai visas sveikiname ir džiaugiamės, sulaukę jūsų į savo eiles!

Rengiamas banketas

Narėms, išbuvusioms nuo 35 iki 25 metų, rengiamas pagerbimo banketas spalio 30 d. Marquette svetainėje, 6908 S. Western Ave. Rengimo Komisija praneše, kad pasiruošimas gerai sekasi ir biletai jau platinami. Visus kviečiame iš anksto įsigyti biletus.

Į talką Tėvynės Mylėtojų Draugijai

Iškeltas klausimas Tėvynės Mylėtojų Dr-jos leidžiamos Lietuvos istorijos. Lėšos silpnai tesirandančios, o be jų nėra galimybės tas didžiai kultūringas darbas baigti. SLA 134 Moterų Kuopa vienbalsiai nutarė šiame darbe T. M. Dr-jai stoti į talką lėšoms rinkti. Nes, kur du stos — visados daugiau padarys... Taigi nutarta suruošti gražų pobūvį, kuriam vadovaus kp. valdyba, visos narės gelbės, o visas pelnas bus atiduotas T. M. Draugijai istorijos leidimui.

Sekantis piknikas

Rugsėjo 11 d. dar įvyksta kp. rudeninis išvažiavimas Liepos sode, 8212 Kean Ave., arti Archer Ave. Pradžia 12 valandą. Bus labai skanių valgių, gėrimų ir geras šokiams orkestras.

Širdingai kviečiame visus atsilankyti.

Puikios vaišės

Po susirinkimo buvo puikios vaišės, kuriose gimtadienio proga buvo pagerbta kp. užrašų sekr. p. Mariutė Kriaučiūnienė ir kitos. Taipgi dalyvavo ir šiaip keletas garbingų svečių.

Visų nuotaika buvo labai draugiška ir linksma. Sofijai Ladygienei ir Petronelei Senulienei vadovaujant, sudainuota daug gražių dainelių.

Kp. Korespondentė

Ar tikrai tik laukė?

(Atkelta iš 5 psl.)

visuose kraštuose, kur yra lietuvių, išeidamas ragintų lietuvį atlikti pareigą — paaukoti dolerį. Laiko liko labai mažai, tad visi sukruskime prie darbo! Tegul mūsų tarpe nelieka nė vieno užkietėjusio, o kurie agituotų prieš, tai tokių tikslai kiekvienam tauriam lietuviui yra aiškūs.

Ivanauskai ir klovainiškiai

Elzbieta ir Antanas Evans-Evanauskai yra plačiai žinomi vietos gyventojai. Ilgus metus čia gyveno, turėjo krautuvę, abu triūsėsi ir viskas gerai sekėsi.

Bet kažkas pasipainiojo, suiro gyvenimas, žlugo turtas. Liko užmiršti. Tačiau jie niekur neprapuolė, čia pat gyveno ir dirbo, nes be darbo nieko nėra ir nebus.

Evans visuomet turėjo ir turi pasitikėjimą savimi. Buvo šen ir ten, vienok Bridgeporto nepamiršta. Su savo sesute įsigijo krautuvę 3400 S. Lituanica Ave. Porą kartų plėšikai užpuolė, pasidarė skriauda. Bet vėl bėda — tai operacija. Tačiau ir šita kliūtis buvo nugalėta. Elzbieta šypsosi ir sako, jog norinti gyventi ir rūpinantis Antanu, kuris yra ligoninėje.

Tai gera klovainiškių pora. Linkiu, kad juodu laimingai leistų savo senatvės dienas drauge. Senieji pažįstami, draugai turėtų aplankyti juos, paguosti. Chicagoje klovainiškių pilna. Gaila, kad likviduotas jų klubas; tuo būdu žmonės liko išsisklaidę, suseno. Tiesa, yra ir naujų, jaunų atvažiavusių, jie galėtų ir mirusį klubą atgaivinti. Kas ką mano? **Klovainietis**

Susirinks jaunimas

Jaunimo Taryba š. m. rugsėjo 11 d., sekmadienį, Liberty Grove, Willow Springs, Ill., ruošia Jaunimo Dieną. Pradžia 1 val. p. p.

Programoje: šokiai, žaidimai, sportas, bendras organizacijų laužas, kurį pravęs Vyt. Černius. Visuomenė ir jaunimas prašomas gausiai dalyvauti.

Mokslo metus pradedant

Jau baigiasi vasaros atostogos, ir tūkstančiai vaikų ir jaunuolių atsiduria mokyklose, vieni — mokslo tęsti jau aukštesnėje klasėje, kiti — pirmą kartą gyvenime atsisėda mokyklos suole.

Džiugu konstatuoti faktą, kad lietuvių didelis daugumas supranta mokslo reikšmę ir veržiasi aukštyn mokyklų pakopomis.

Bet, kita vertus, tenka atkreipti tėvų dėmesį į tai, kad suteiktų vaikams galimybę mokytis gimtosios kalbos, dainų, lietuviškųjų papročių. Tam tikslui beveik prie visų lietuviškųjų parapinių mokyklų veikia lituanistikos klasės. Ten patyrę lietuviai mokytojai moko gimtojo žodžio ir rašto, ugdo meilę Tėvynei Lietuvai. Šis lituanistikos klasių veikimas suderintas su tų mokyklų mokymo eiga, todėl primename tėvams, kad, atvesdami vaiką mokyklon, pasirūpintų, kad jis galėtų lankyti ir lituanistikos klasę.

Jaunimas, baigęs pradines mokyklas ir stojąs į aukštesniąsias mokyklas (High School), raginamas tobulinti gimtosios kalbos mokėjimą Chicagos Aukštesniojoje Lituanistikos Mokykloje. Mokykloje dėstoma lietuvių kalba ir literatūra, Lietuvos istorija ir geografija ir kiti lituanistiniai dalykai. Mokykla veikia Bridgeporte, šv. Jurgio parapijos pradinės mokyklos patalpose. Mokiniai, baigę pradinės mokyklos lituanistinės klasės 8 skyrius, priimami be egzaminų į tos aukštesniosios mokyklos V klasę. Mokslas pradedamas rugsėjo mėn. 10 d., šeštadienį. Mokslas einamas šeštadieniais, bet tas jaunimo neatbaido, nes pernai mokyklą lankė apie porą šimtų abiejų lyčių jaunimo. Linkėtina šiemet susilaukti dar daugiau!

Švietimo Tarybos Prezidiumas

Lituanistinė mokykla pradeda darbą

Chicagos Aukštesnioji Lituanistikos Mokykla pradeda mokslo metus šeštadienį, rugsėjo 10 d., 9 val. 30 min.

Šiemet bus mokoma šv. Jurgio parapijos mokyklos patalpose, 3230 So. Lituanica Ave. Mokyklos vadovybė prašo visus mokinius po atostogų laiku į minėtąją vietą susirinkti. Mokiniai, pavasarį baigę lietuviškų parapinių mokyklų 8 skyrius, priimami be egzaminų į V klasę. Visi kiti nauji kandidatai turės laikyti egzaminus. **Mokyklos vadovybė**

Iš Garfield Park Klubo

Po atostogų pradėsime darbą. Po vasaros karštų dienų, rodos, atkutome, pagyvėjome.

Garfield Parko Klubo nariai kviečiami į susirinkimą rugsėjo (Sept.) 11 d. Tai bus pirmas poatostoginis susirinkimas. Dalyvauti reikėtų visiems, nes yra susirinkusių daug reikalų aptarti. Juk dabar negalima bus teisintis karščiu nei šalčiu. Būkime visi ir atsiveskime naujų narių įsirašyti į klubą.

Susirinkimas prasidės 1 val. popiet Liet. Liuosybės name Ciseroje, Ill. **J. J. P.**

Budriko radijo programa

Kiekvieną ketvirtadienį mes girdime gražių lietuviškų dainų ir muzikos Budriko radijo programoje iš stoties WHFC, 1450 kil., nuo 6 iki 7 val. Tad pasiklausykite ir šį vakarą. Girdėsite gražių dainų, kurias sudainuos buv. Lietuvos operos solistė p. Izabelė Motekaitienė. Be to, dar bus juokingas dialogas ir mįslių kontestas.

Šias programas duoda Juozo Budriko namų rakandų, televizijų ir auksinių daiktų krautuvė Chicagoje, 3241 So. Halsted St. **S. K.**

TRUMPAI

— **Balfo viešajai rinkliavai,** kuri įvyks rugsėjo 18 d., reikalinga visų lietuvių parama. Tat prašome vakarų kolonijos lietuvius registruotis rinkėjais pas P. Cibulskį, 2136 W. 23rd Pl., tel. Frontier 6-0596.

— **J. Karvelis** turįs prekybos namus Chicagoje, 3322 S. Halsted, ruošia spaudai: A. Giedrius "Lietuvių pasakas", prof. Balčikonio verstas "Brolių Grimų pasakas" ir V. Mykolaičio-Putino "Raštus", taip pat dar vieną kitą knygą jaunimui.

— **Chicagos Liet. Vyrų Choras** rugs. 9 d. 8 v. v. pradeda savo septintąjį sezoną 2548 W. 69 St., kur kviečia atsilankyti ir naujus dainininkus, kurie esą pageidautini ypač šiais metais, nes ruošiamasi JAV ir Kanados lietuvių dainų šventei ateinančiais metais.

— **V. Čepas,** "Naujienų" linotipininkas, nuo Darbo Dienos išvyko dviejų savaičių atostogų.

— **Chicagos LB Apygarda** paragino 10 apylinkių vadovybes, kad jos parūpintų rinkėjų Balfo rinkliavai, kuri bus rugsėjo 18 d. gatvėse. Kiek teko patirti, apylinkių vadovai šaukia susirinkimus ir kviečia narius padėti sėkmingai pravesti tokiai rinkliavai. Kiekviena apylinkė jau surašė kelias dešimtis savanorių rinkėjų.

— **Lietuvos karo invalidams** paaukojo ramovėnai: Z. Rumša 10 dol. ir J. Liorentas 3 dol.

— **Kūrėjų Savanorių Sąjungos Centro Valdyba** susitarė su Dr. V. Vileišiu, 802 W. 31 St., ir Dr. K. Gudaičiu, 10756 S. Michigan Ave., kad juodu gydys Chicagoje gyvenančius kūrėjus — savanorius ir jų šeimas 50% nustatyto mokesčio, bet tiktai priėmimo vietoje, nustatytomis valandomis, kaip skelbiama laikraštyje. Be to, vaistininkas Rakas, 3200 S. Halsted St., sutiko parduoti savanoriams vaistus papiginta kaina, iki 15%. Tokie asmenys turi parodyti savanorio pažymėjimą, kurį galima gauti Centro Valdyboje. Už tokią lengvatą, kurią sutiko padaryti minėtieji asmens, Centro Valdyba jiems reiškia širdingą padėką.

— **Danutė Točilauskaitė,** 6600 S. Honore St., dalyvavo Clevelande sporto šventėje, kur pasižymėjo šokime į tolį ir bėgime, gaudama paskirtų dovanų, kaip gera sportininkė. Jos tėvai, Edv. ir Valė Točilauskai, turi maisto krautuvę, kurią veda St. Bukauskas, patyręs žinovas.

— **Lietuvių Statybos Bendrovė** — Standard Builders, Inc., pradėjo statyti Marquette Parke, prie 69 ir Maplewood gatvės, kampinį dviejų aukštų namą, pagal inž. archiht. Muloko ir Stankaus projektus.

— **Rapolas Skipitis** pasakys atitinkamą žodį lietuvių visuomenei rugsėjo 8 minėjime. Rugsėjo aštuntoji minima kartu su lietuviškojo jaunimo švente rugsėjo 11 d. Willow Springs, Ill., žinomoje piknikų vietoje. Oficialioji dalis prasidės 3 val. JAV LB Chicagos Apygarda kviečia visuomenę gausiai dalyvauti Rugsėjo 8 minėjime ir pirmojoj lietuviško jaunimo šventėj.

— **Kazys Baltramonaitis** ir jo žmona Janina rugsėjo mėn. 4 d. minėjo savo 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Ta proga jų nuosavuose namuose, 7125 So. Troy Ave. buvo vaišės. Kazys, nežiūrint senyvo amžiaus, dar ir dabar yra aktyvus sportininkas.

— **Pearl ir Albert Jonikai** džiuojasi savo neseniai gimusiu sūneliu Anthony. Jis svėrė 7 sv. 14 uncijų. Taip pat **Clara ir Walter Wojcik** buvo palaiminti mažu sūneliu. **Phyl ir John Pakeliams** gimė trečias sūnus, kuriam duotas Raymond Francis vardas.

— **Raimundas Mišauskas,** pasižymėjęs skautų veikėjas, karo veteranas, Illinojaus un-to studentas, gyv. Cicero, Ill., rugpiūčio 31 d. šventė savo gimtadienį. Jo namuose buvo suruošta gimtadienio puota, kur buvo nemaža studentų ir veteranų: A. Jakubauskas, Tomas Remeikis su seserim Nijole, A. Gegevičius, I. Paulavičiūtė, P. Sodeika ir kt.

— **Giedrė Valaitytė,** 4138 So. Campbell Ave., atostogas praleido Californijoje, iš kur grįžo su puikiausiais įspūdžiais. Ypatingai patenkinta Hollywoodu, kur aplankė ten esančius žymesniuosius klubus: Mocambo, Ciros, Moulin Rouge ir kt., susitikdama nemaža ir filmų pasaulio garsenybių. Pas ją šiuo metu vieši pažįstama iš Omahos, Nebr., Gražina Narkevičiūtė, chemijos inžinerijos studentė. Ji Chicaga yra susižavėjusi, nes čia tiek daug lietuviško jaunimo ir draugų iš Vokietijos stovyklų.

—**Jonas Gradinskas,** žymus radijo bei televizijos aparatų specialistas, pagarsėjęs savo gabumais amerikiečių bei lietuvių tarpe ir dėl to per palyginti trumpą laiką įsigijęs plačią klijentūrą, šiomis dienomis 47 gatvėje, netoli Western Ave., nusipirko didelę radijo bei TV krautuvę, kurią, po didesnio remonto, netrukus atidarys. Džiugu, kad lietuvių profesionalų biznierių skaičius didėja, džiugu, kad jie savo sąžiningu darbu prisideda prie gero lietuvio vardo kėlimo. Jonas Gradinskas, buvęs mokytojas ir karininkas, turįs didelių gabumų, techinikiniais klausimais pradėjęs domėtis Lietuvoje, tęsė studijas Vokietijoj ir galiausiai jas baigė su geriausiom atestacijom Amerikoje, pasirinkęs radijo bei televizijos specialybę. (K.)

— **Jokūbas Šernas** vaidina pagrindinę rolę italų gamybos filme "Madalena", kuris pradedamas rodyti šį penktadienį Chicagos vidurmiesty.

— **Prof. M. Biržiškos** "Senasis Vilniaus Universitetas" jau seniau atiduotas Nidos knygų leidyklai Londone. Laukiama netrukus šio vertingo mūsų kultūros istorijos veikalo pasirodymo.

Laisvojo pasaulio spaudos puslapiuose

(Tęsinys iš 4-to pusl.)

tą prieš imperialistines tendencijas V. Vokietijoj". Bolševikų siekimas esąs "nekomunistinio pasaulio išskobinimas nekomunistų pagalba".

Šios žinios atskleidžia Sovietų pradėtą visais frontais ofenzyvą. Emigrantų tarpe varoma "Už grįžimą į tėvynę", V. Vokietijoje "Jie trukdo taikai", Italijoje "Sniego" ir pn. varomos akcijos rodo, kad visi šie planai yra diriguojami vieno centro. Atrodo, kad Maskva, ruošdamasi "taikiai koegzistencijai" stengiasi savo tikslų siekti ne atvirai per komunistų partijas, bet "penktų kolonų" kitų partijų viduje pagalba. Vieno kitais nepasitikėjimo sėjimas, demoralizacija, infiltracija ir pan. bus priemonės, kurios charakterizuos dabar prasidedančio laikotarpio komunistų taktiką. *(Elta)*

PETRO INDRELĖS vienų metų mirties atminčiai

Sudiev Pasaulį, tu audringas,
pilnas svajonių ir vargingas.

Spėkos sunyko, pavyto kaip gėlė,
atėjo laikas apleisti pasaulį.

Prabėgs dienos, o gal ir metai
ir mes baigsim kelionę šitą.

Gyvenimo kova ten baigta, visų
laikas bėga, nelieka žymių.

Sielos skausmai jau nesikartos,
tiktai granitas tenai samanos.

ONA INDRELĖ

MOVING — APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS — MOVING
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli trokai — Naujausi kraustymo įrankiai
Ilgų metų patyrimas — Pigus ir sąžiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. WAlbrook 5-9209

Roosevelt Furniture Miegamo Rakandų Išpardavimas
11 gabalų tiktai už $169
Į šį setą įeina lova, dreseris, komoda, springsai, matrasas su vidujinėm spiruoklėm, 3 vanity stiliaus lempos, 2 miegamos pagalvės ir kilimas. Didelis pasirinkimas ir kitokių baldų. Galima užeiti vakarais. Parduodame išmokėjimams. Už 6 mėnesių išmokėjimus neimame jokių nuošimčių. Prieš perkant baldus, užsūkite į šią lietuvišką krautuvę, apžiūrėkite baldus ir patirkite kainas.

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

URBA — Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63 ST.
Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoj Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

LOVEIKIS — [illegible] Telegramu Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
3 ATSKIROS VĖSINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILLINOIS
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741—1742 ir LAfayette 3-9851
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VANCE
177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

Wake Up! Look Up! Sign Up!
Join the GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

Wake Up! Sign Up! Look Up!
Join the GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS

Žvejybos laivynas Klaipėdoje

Klaipėdos žvejų laivyno pagrindą sudaro 2-jų rūšių laivai —logeriai ir traleriai.

Logeriai yra tolimosios žvejybos laivai. Jų užduotis gaudyti silkes. Klaipėdoje yra apie 100 šios rūšies laivų. Jie nevadinami vardais, bet žymimi raidėmis "SRT" (sredny rybnyj traler) ir atatinkamu skaitmeniu. Dauguma logerių yra vokiečių gamybos. Jie yra apie 450 to. talpos. Keli yra ir rusų naujos gamybos. Tie laivai yra blogesnės kokybės ir jais nedrįstama plaukti į Atlantą. Keletą logerių pastatė ir vietinės Klaipėdos laivų dirbtuvės. Jų gamyba bloga: dažnai trūksta suvirinimai, praleidžia vandenį. Logerių įgulą sudaro apie 25 jūrininkai ir 1-2 moterys-virėjos. Kapitonai ir įgulų daugumą sudaro rusai. Politinis vadovas oficialiai į šios rūšies laivus neskririamas. Bet tarp jūrininkų būna įterptas vienas kitas seklys.

Logerių jūrininkų atlyginimas krante 450 rub. brutto. Išvykus žvejoti prisideda atlyginimas už sugautą žuvį. Kartais jūrininkai į mėnesį uždirba iki 1,000 rublių.

Logerių prieplauka yra Smeltėje, netoli vadinamojo seno malkų uosto. Logeriai išbūna jūroje 3-6 mėnesius. Jų stovėjimo laiką uoste stengiamasi -galimai sutrumpinti, nes vienos valandos stovėjimas kainuoja apie 300 rublių. Tačiau dažnai praeina mėnesiai kol išplaukiama į jūrą ir įgulos pradeda murmėti, nes krante atlyginimas yra mažesnis, o maistas blogesnis.

Traleriai. Jie, kaip ir logeriai, pažymėti kyriliškomis raidėmis "MRT" ("malyj rybnyj traler") ir skaičiais. Dėl šių raidžių jie pravardžiojami "martyškomis". Jų Klaipėdoje mažiau negu logerių. Įgulą sudaro apie 10 žmonių. Tiek kapitonai, tiek jūrininkai daugumoje lietuviai. Šių laivų užduotis — menkių žvejyba Baltijoje. Maistas traleriuose žymiai blogesnis, atlyginimas mažesnis. Jų sustojimo vieta — kartu su logeriais Smeltėje.

Plaukiojančios bazės. Tai yra dideli tolimojo plaukiojimo tiekimo laivai. Klaipėdoje jų yra keturi: "Novaja Zemlia" (mažas laivas), "Tobruk", "Sovetskaja Arktika" — didelis, gražus ir pavyzdingas laivas. Ketvirtas šios rūšies laivas "Istra" atiduotas pereitą rudenį į kitą uostą. Dar vienas bazinis 3,000 tonų talpos laivas "Karaganda" yra kiek seniau iš Klaipėdos dingęs.

Plaukiojančių bazių, įgulas sudaro beveik išimtinai rusai. Juose leidžiami sienlaikraščiai, yra politinis vadovas ir pan.

Šių lėktuvų paskirtis — aprūpinti kuru, maistu, žvejybos įrankiais bei kt. reikmenėmis jūroje bežvejojančius logerius ir paėmus iš jų sugautą žuvį, pristatyti ją į uostą. Logeriuose silkės yra sūdomos statinėse ar specialiuose maišuose. Baziniai laivai kranu jas pakrauna ir gabena į uostą—Žuvies Bazę (rybbaza), kur jos persūdomos, rūšiuojamos, rūkomos ar kitaip perdirbamos. Šiuo metu statoma dar ir kita žuvies apdirbimo įmonė Smeltėje. Didžiausia sugautos silkių dalis išvežama į Rusiją. Klaipėdoje valstybinėse krautuvėse silkių kilogramas kaštuoja 9—15 rublių. Jūrininkai stengiasi silkes vogti ir slaptai pardavinėti. Anksčiau už tai bausdavo kalėjimu. Dabar šią bausmę taiko tik pakartotinai sugavus vagiant.

Šaldytuvai. Tai kas tolimajai žvejybai yra plaukiojančios bazės, tai yra laivai-šaldytuvai Baltijoj žvejojantiems jūrininkams. Šios rūšies laivai aptarnauja tralerius. Jų sugautas menkes šaldytuvuose jie atveža į uostą.

Kiti laivai Klaipėdoje. Be žvejybos laivyno ir įvairių uosto pagelbinių laivų, Klaipėdoje matosi nemaža ir prekybos laivų iš Švedijos, Suomijos, Prancūzijos ir Vokietijos. Jūrininkai užsieniečiai užsiregistravę gali eiti į miestą. Einant jiems pro vartus (uostas yra aptvertas daugumoje mūrine siena) dažniausai juos lydi sekliai. Yra trys jūrininkų sekimo organizacijos: MGB, vandens milicija ir jūrininkų seklių organizacija. Sekliai su jūrininkais kalbėtis negali. Patys sekliai vienas kitą seka.

Karo laivų Klaipėdoje yra mažai. Dažniausiai tai smulkūs kariniai traleriai ar povandeniniai laivai.

Socialiniu požiūru žvejų laivyno jūrininkų padėtis yra nepavydėtina. Pastovios gyvenamos vietos jie neturi. Dažniausiai į laivyną eina jauni, sveiki vyrai, kurie stoja į laivyną dėl palyginti neblogo atlyginimo. Keletą metų paplaukoję, jie ieško kito darbo. Net ir laivo kapitonai daugumoje yra "svieto perėjūnai", kurie keliauja iš vieno uosto į kitą.

Tas pats pasakytina ir apie laivuose tarnaujančias moterisvirėjas. Moterys ir vyrai gyvena kartu po 4-7 žmones vienoje kabinoje. Pastovią gyvenamąją vietą teturi tik kapitonai ir tai ne visi. Jūrininkai bei virėjos gyvena kabinose tap pat ir tuo metu, kada laivas stovi uoste.

Plaukiant į jūrą laivus tikrina policija. Draudžiama vežtis alkoholinius gėrimus ir ginklus. Jūrininkai dažnai pasiima odekolono, kurį geria degtinės vietoje. Grįžtant iš žvejybos pirmasis policijos kontrolės klausimas ar nebuvo laivas įplaukęs į svetimus uostus. Kapitonams yra išleistos instrukcijos, pagal kurias į svetimus vandenis galima įplaukti tik didžiausio būtinumo atveju. Tikrinimui užsibaigus kapitonas grąžina jūrininkams jų pasus. (Elta).

UNITED PRESS-NAUJIENŲ FOTO.

Tropikinė audra "Gladys" į Texas ir Meksiką atnešė ne tik 70 mylių į valandą stiprumo vėjus ir didžiules liūtis, bet ir potvynį. Mexico City viršuje, apie 4 kvadratinės mylios darbininkų kvartalo buvo vandens apsemtos. Vanduo siekia 5-7 pėdas gilumo. 9 vaikai nuskendo; daugelio žmonių pasigendama; 30,000 paliko benamiai.

— Buvę tremtiniai, nepamirškite likusių niūriose stovyklose savo draugų. Bent vieną kartą metuose aukokite jiems vienos dienos uždarbį!

Skaitykite "N-nas"

NAUJI LIETUVIŠKI REKORDAI

Po $1.50 vienas:

Alutis ir Šauksmas. Budriūno Vyrų Kvartetas.
Tėvynei ir Subatos Vakarėli. Budriūno Vyrų Kvartetas.
Klumpės ir Vežė Mane Iš Namų. Budriūno Vyrų Kvartetas.
Į Kovą ir Klumpės. Budriūno Vyrų Kvartetas.
Valsas ir Žvakė ir Plaštakė. Budriūno Vyrų Kvartetas.
O, Dalele ir Į Kovą. Budriūno Vyrų Kvartetas.
Apie Palvą Arklį ir Kikilis. Švedo Choras.
Žemaitiška Liaudies Daina ir Subatos Vakarėlį. Švedo Choras.
Aviža Prašė, Šią Nedėlėlę ir Nudavė Dukrelę. Solo Marijošius.
Oi, Sesele Negerai ir Meilė Tėvynės Nemari. Duetas. Motekaitienė ir Kalvaitytė
Žvaigždelės ir Temsta Dienelė. Duetas. Motekaitienė ir Kalvaitytė.
Čigonės ir Nokturnas. Duetas. Motekaitienė ir Kalvaitytė.
Barkarolė ir Sutemo. Duetas. Motekaitienė ir Kalvaitytė.
Ei, Dipi. Ir Per Atlantą. Komiškas Duetas. Vasiliauskas ir Žukauskas.
Kur Bėga Šešupė ir Draugai, į Kovą. Choras.
Karvelėli ir Jūra. Choras.
18 klasiškų dainų trijuose rekorduose vertės $3.00 tik po $1.50 setas.

PO $1.00 VIENAS:

Mano Gitara — Tango ir Saulėtas Rytas. — Anglų Valsas. Solo Šabaniauskas.
Nutilk, Širdie — Tango ir Kanarkų Fokstrotas. Solo Šabaniauskas.
Našlaitės Kapas ir Griovėsių Gėlelė. Dėdė ir Dėdienė.
Paskutinis Sekmadienis — Tango ir Vyrai ūžkim — Fokstrotas. Šabaniauskas.
Dzūkų Dzyvai ir Zanavykų Prašmatnybės. Polkos. Orkestras.
Tykiai Nemunėlis Teka ir Visur Tyla. Solo Babravičius.
Jonelio Polka ir Dariau Lyseles. Solo Šaukevičius.
Tu, Lietuva, Tu Mano ir Dru-Lia. Pupų Dėdė ir Dėdienė.
Kai Aš Turėjau Kaime Mergelę ir Kam Šeri? Duetas. Vanagaitis ir Olšauskas.
Marcinkonių Polka ir Virginia Polka. Orkestras.
Tėvuko Polka ir Kūmos Polka. Solo Šaukevičius.
Geismai ir Svajonės ir Oželis. Kvartetas su Orkestru.
Gyvenk, Juokis ir Mylėk ir Dzinguliukai. Duetas su Orkestru.

Rekordus siunčiame ir Paštu. Už supakavimą ir prisiuntimą Amerikoje extra $1.00. Kanadon $2.00. Užsakydami rekordus, money orderį prisiųskite iš anksto. COD rekordų nesiunčiame.

Budriko krautuvėje didelis deimantinių ir auksinių žiedų, ir rankinių laikrodėlių išpardavimas. Žymiai sumažintos kainos ir ant kitų prekių. 17 akmenėlių vyriškas rankinis laikrodėlis Waterproof, vertės $25 tik $12.50. Gintaro karoliai 18 colių ilgumo, vertės $25.00 tik po $12.50. Itališka Koncertina 10 bosų, vertės $35.00 tik po $17.50. 2 eilių Europietiška Hohner armonika 8 bosų ir 21 klavišo vertės $50 tik $25. Kanklės — Citra, vertės $39.00 tik — $19.00. Piano Akordeonas — Tango 120 bosų vertės $100.00 tik $45.00. 10 dvigubų balsų Chromatiška lūpinė Hohner armonika vertės $8.00 tik—$4. Maža lūpinė armonikėlė Marine band vertės $3.00 tik $1.50. Rašomoji Parker N21 Plunksna vertės $5.00 tik $2.50. Elekt. Fonografas trijų greičių su specialia elektrine adatėle grojimui rekordų vertės $25.00 tik $12.50. Elektrikinis Fonografas vertės $12.95 už $6.95. Radio su laikrodžiu (Clock Radio) vertės $28.00 tik po $14.00. Siuvama elektrinė mašina gražioje dėžėje vertės $100.00 tik po $48.00. Didelės Mieros Televizijos setas padedamas ant stalo specialiai už $98.00.

JOS. F. BUDRIK, INC.
3241 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tel. 5-7237

Chicagos Lietuvių Klubų ir Draugijų 1955 m. Valdybos:

Naujienų Parengimai

1955 metais įvyks šie NAUJIENŲ parengimai:
Rudeninis koncertas—lapkr. 13 d.

SLA 36-tos KUOPOS VALDYBA 1955 METAMS: Antanas Zalatoris pirm., 8939 So. Bell Ave., BE 8-1385; Petras Juozapavičius vicepirm., 3210 S. Lowe Ave.; A. Kaulakis, fin. rašt., 3247 So. Emerald Ave., CA 5-3016; M. Vaidyla nut. rašt., 840 W. 33rd St., YA 7-4789; J. Balchunas ižd., 7155 So. Sacramento Ave., tel. GR 6-5078; A. Bradchulis kont. rašt., V. Jankauskas maršalka, Dr. J. P. Poška daktaras kvotėjas, 3133 So. Halsted Street. Susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį pirmą trečiadienį Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakare.

LIET. TEATRALIŠKOS DRAUGYSTĖS RŪTOS NO. 1 VALDYBA 1955 METAMS: Pirm. Albert Tamson, 4300 So. Western Ave.; pirm. pagelb, Anna Casey, 3364 So. Halsted St.; nut. rašt. Frank Opulskas, 3955 Archer Ave.; fin. rašt. Thomas Salkauskas, 2514 W. 70th St.; kontr. rašt. Suzan Salkauskas, 2514 West 70th St.; kasos glob. Elizabeth Tamson, 4300 So. Western Ave.; kasin. Justin Yuškėnas, 2547 W. 45th St.; durų sargas Tadas Selickis, 7236 So. Whippie St.; ligonių lankytojas Tadas Selickis, 7236 So. Whipple St.; teisėjas Joseph Bartkus; teis. rašt. Elizabeth Tamson; korespondentas Frank Opulskas.

CICERO LIETUVIŲ PAGERINIMO IR POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1955 METAMS: Pirm. J. F. Kimbark, 1613 So. 49th Ave., tel. TO 3-6593; vicepirm. J. Tarulis, 1438 So. 50th Ct., tel. OL 2-0312; nut. rašt. K. Genis, 1611 So. 49th Ct., TO 3-6169; fin. rašt. G. Pocius, 1607 So. 49th Ct., tel. TO 3-6445; iždin. K. Laudanskas, 1440 So. 48th Ct., tel. OI 2-7453; dvi iždo globėjos: O. Skridulienė 1617 So. 49th Ave. ir R. Račiauskienė, 1339 So. 50th Ave. Klubo susirinkimai laikomi kiekvieno mėnesio antrą antradienį, Lietuvių Liuosybės svetainėje.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ NAMŲ SAVININKŲ BRIDGEPORTE VALDYBA 1955 METAMS: Antanas Shimkus pirm., 3100 So. Lituanica Ave.; Stasys Kunevičius vicepirm., 3220 So. Union Ave.; A. Kaulakis nut. rašt., 3247 So. Emerald Ave., telef.: CA 5-3016; Thomas S. Janulis fin. rašt., 3430 So. Morgan St., tel. VI 7-5775; Steve Rumchiks ižd., 3448 S. Union Ave., tel. YA 7-3558; J. Daraška iždo glob.; J. Stumbris maršalka. Susirinkimai įvyksta kas antrą antradienį kiekvieno mėnesio, 7:30 val. vak., Chicagos Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted Street. Visi namų savininkai kviečiami priklausyti prie šios organizacijos.

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirengiu teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavima daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro
Šeštadieniais iki 4 val. vakaro.
Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta
4712 S. ASHLAND AVE.
YArds 7-1373

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

BUICK'AS
LIETUVIŠKAS
AUTOMOBILIS

Nuo 1924 iki 1955

AUKŠTAS DIVIDENDAS UŽ TAUPOMUS PINIGUS -- PILNAI APDRAUSTAS IR PELNINGAS SAUGUMAS -- PATARNAVIMAI VELTUI VISIEMS MŪSŲ NARIAMS

Štai kodėl apsimoka taupomus pinigus padėti į CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION: 1. Pas mus visi indėliai yra apdrausti iki $10,000.00. 2. Pas mus taupomi pinigai buvo ir yra išmokami pagal pareikalavimą. 3. Per 31 metus CHICAGO SAVINGS visada 100% išmokėjo taupytojams indėlius ir visada mokėjo aukštesnį dividendą, negu dauguma kitų finansinių įstaigų. 4. Pas mus taupytojai gali iškeisti čekius, apmokėti geso, elektros, telefono sąskaitas, Real Estate ir Income Tax mokesčius ir visas kitas bilas mūsų Special Money Order čekiais. Mes nieko neskaitome už šiuos patarnavimus. 5. Parduodame ir keičiame valstybės bonus. 6. Teisingomis sąlygomis duodame paskolas ant perkamų namų.

Pas mus yra šie taupymo skyriai: optional, investmentų, vakacijų, Christmas Club ir Bonus Savings.
Kviečiame visus taupyti šioje pačioje progresyviškiausioje lietuvių taupymo bendrovėje.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6234 South Western Avenue — JOHN PAKEL, Prezidentas — GRovehill 6-7575

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

Dr. Juzė ir Dr. Kęstutis AGLINSKAI
GYDYTOJA-JAS IR CHIRURGE-GAS
2300 WEST 51st STREET
VALANDOS:
Pirm., antrad. 10-12, 2-4 ir 6-9 popiet.
Ketvirtad., penktad. 2-4, 6-9 popiet.
Šeštadieniais 10-2 val. popiet
Tel. ofiso: PRospect 6-1795
Rezid.: GRovehill 6-5603

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: Antradieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 10 iki 12 ir nuo 2 iki 5 valandos po piet.
Kitu laiku tik susitarus
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3, vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadieni nuo 4 ir 7-9, Antrad nuo 1-5, Trečiad ir Šeštadieni tiktai susitarus.

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų
Trečiadieniais pagal sutartį.

Rezid. tel.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30 - 8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. Ofiso ir rezid. WAlbrook 5-3388
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2624 West 71st Street
(Kampas 71 & Talman Ave.)
Priėmimo valandos: Kasdien nuo 7 iki 9 vak. Sekmadieniais tik susitarus.

Rezid. telef.: INterocean 8-8732
Ofiso telef.: INterocean 8-7654
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir moterų ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Val.: Kasdien 9-12 val. ryto, 1-4 val. p. p., ir 6-8 val. vak., išskyrus trečiad. Šeštad 10-3. Kitu laiku — susitarus.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PRospect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel.: ofiso GR 6-4322. Rez.: HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vakaro, išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BUILDING
6400 SO. KEDZIE AVE.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Šeštadieniais 12—4 val.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Dr. N. Kriauceliunaitė
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialistė Moterų Ligų ir Akušerijos
Val.: 11-2 ir 7-9 vak., šeštad. 1-4 p. p.
Kitu laiku pagal susitarimą
Adresas: 2750 W. 71st St.
(Kampas 71st ir California)
Tel.: Ofiso ir rezidencijos RE 7-4146

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Garsinkitės "N-nose"

Telefonai: Ofiso GRovehill 6-5399
Rezidencijos: PRospect 6-4737
DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.
Vasarą, iki Labor Day, šeštadieniais uždaryta.

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only

DR. Juozas PAUKŠTIS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(ejimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. m. 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.
Tel.: LA 3-4949, namų CE 3-7786

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8, Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telefonas: PRospect 6-1930
Jei neatsiliepę viršutiniai telefonai, šaukite Midway 3-0001

Tel. ofiso: CLiffside 4-2896
Rez.: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų sest. 2-6 v. p.p., išskyrus sekmadienius

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: GR 6-8876
DR. A. Z. SAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30-8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterų ligos
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. tel. PRospect 8-1223
Ofiso val.: pirmad. 8-10 val. vakaro, antrad., treč. ir penkt. 6-9 v. v. ir ketvirt. ir šeštad. 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8464
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.

DR. J. VAITAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 ryto ir 5-8 val. vak.
Šeštadieniais 10-2.
Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, sest. 4-6
4038 SO. ARCHER AVENUE

Tel.: ofiso ir rez. PRospect 6-9400
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1—3 popiet ir nuo 6—8 val. vakaro; šeštad. 1—4 popiet, trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6400 SO. KEDZIE AVE.
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val. Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Trečiad. nuo 10-12; penktadienį 10-2. Šeštadieniais 10—2 val. po pietų.

Dr. Kazimieras
MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus. Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

★

Prasidėjo mokslas

Vakar Chicagos viešosiose mokyklose prasidėjo mokslas. Į jas atsilankė per 415,000 mokinių, arba beveik 12,000 daugiau negu pernai. Į katalikų mokyklas buvo laukiama ateisiant apie 300,000 mokinių.

Chicagos viešosiose mokyklose šiemet dirbs 14,100 turinčių cenzą mokytojų, jų tarpe 10,380 pradinėse mokyklose. Dar trūksta 600 cenzingų mokytojų pradžios mokyklose ir 120 aukštesniosiose. Bet šį trūkumą papildo pakaitalai, kurių vieni neturi cenzo, o kiti, kad ir turi, yra jau pasitraukę iš darbo, išėję į pensiją, bet esti prireikus pasamdomi pavaduoti mokytojams.

Šiemet atidaromos dvi naujos pradinės mokyklos ir kitų 3 mokyklų papildomi priestatai. Šių metų pavasarį dar 12,600 viešųjų mokyklų mokinių turėjo lankyti pusės dienos pakaitos klases, bet šiais mokslo metais tikimasi tą skaičių sumažinti iki 5,000.

Mokytojai buvo susirinkę vieną dieną anksčiau. Jie ta proga pirmą kartą pažiūrėjo ir bandomosios švietimo televizijos (kanalas 11), kuri nuo rugsėjo 19 d. pradeda pirmadieniais ir penktadieniais nuolatines demonstracijas 4—10 val. popiet. Tikimasi, kad ši televizija daug padės švietimui, taip pat ir mokyklose. Vėliau bus tos televizijos programos 5 kartus per savaitę.

Štai ką jis sako apie Chicagą

Vienas skaitytojas, A. H. Herzog, maždaug taip rašo apie Chicagą "Sun-Times" dienraštyje:

Aš turėjau nelaimę beveik trejus metus būti priverstas gyventi Chicagoje. Man labiausiai krito į akį tai, kad miestas pats labai save garbina. Chicaga yra paprastas, didelis provincinis prekybos centras. Tai nejaukus, nevykęs ir naivus miestas. Jei jis įsivaizduoja esąs kas nors daugiau, tai tėra apakimas. Nors Chicaga turi ir gerų pusių, vasarą apskritai yra karšta, blogai išplanuota, išlaidžios miestinės džiunglės. Vienintelis jos grožis — ežero pakraštys ,bet už jo ribų miestas biaurus ir purvinas miestas, kurio žurnalistai nemato, nes jų tikslas nėra priminti gyventojams gyvenimo nemalonumus.

Remia Stevensoną

Demokratų partijos centro komiteto narys iš Illinojaus Arvey ir Chicagos miesto burmistras Daley pareiškė, jog juodu remią demokratų kandidatu į JAV prezidentus A. Stevensoną, kuris kandidatavo ir praeitą kartą. Arvey paneigė gandus, kad jis remiąs Harriman, New Yorko gubernatorių.

Buvo pasklidę gandų, kad Arvey iš savo vietos atsistatydinsiąs ir Daley užimsiąs jo vietą. Tačiau Daley tai nuneigė. Jis sako, jog jo santykiai su Arvey esą geri ir jis nesidomįs įėjimu į demokratų partijos centro komitetą.

Dideli narkotikų nuostoliai

McDermott, Chicagos policijos narkotikų skyriaus vedėjas, sako, jog narkotikų vartojimas Chicagoje atneša kasdien pusę milijono dolerių nuostolių.

Į tą sumą įeinąs pačių narkotikų pirkimas ir ryšium su jų vartojimu padaryti nuostoliai vagystėmis, įsilaužimais ir kitais nusikaltimais.

Chicaga užima penktą vietą šio krašto miestų tarpe narkotikų vartojimu, bet jau pirmą vietą jų vartotojų nuteisimo požiūriu. Chicagos policija pernai suėmė 8,000 narkotikų vartotojų.

SAUGI - PATIKIMA

Universal Savings

Pastatyta ant tvirtų pamatų

[illegible] tarnav[illegible] is Jūsų kaimynams. Didžiuojamės, sudarę dideię taupytojų šeimą, kurią noriai aptarnaujame. Kreipkitės į mus savo finansiniais reikalais. Jums bus suteikta draugiška, žinančio žmogaus pagalba.

Universal Savings sąskaitų dividendai, mokami kas 6 mėnesius, šiuo metu yra aukštesni, negu kitur.

Esame Federal Savings ir Loan Insurance Corporation narys.

Santaupos apdraustos iki $10,000.00

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM — MEMBER

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS — INSURED UP TO $10,000

Universal Savings & Loan Association

1800 SOUTH HALSTED STREET
Chicago 8, Illinois

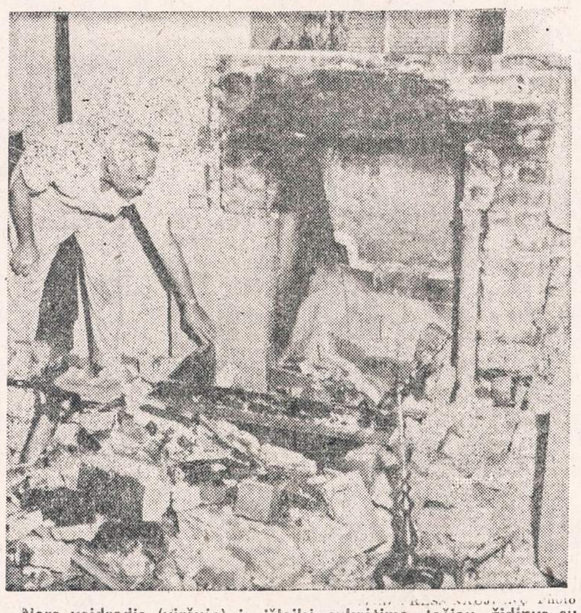

Nors veidrodis (viršuje) ir išlaikė sukrėtimą, tačiau, židinys su birėjo Sam Guardino namuose San Jose, Calif. Tai įvyko stiprausiąją sritį sukrėtusio žemės drebėjimo metu. Nors drebėjimas apėmė gana plačią sritį, svarbesnių nuostolių nepadarė. Neteko girdėti, kad kas būtų buvęs mirtinai sužeistas.

Mašinos invalidams

Palmer House lapkr. 28—30 dd. bus suruošta paroda, kurioje bus išstatytos mašinos bei kiti įrankiai, kuriais dirba invalidai bei luoši žmonės.

Be kitko, bus parodyta raštinė, kurią veda luoši, akli ir kurti tarnautojai.

Įvairios žinios

— Papildomomis žiniomis, per Darbo Dienos atostogas, 78 valandų tarpą, Illinojuje eismo nelaimėse žuvo 28 žmonės, o visoje Amerikoje 438.

— Nekilnojamojo turto vertė Cook apskrityje pakilo 25% palyginus su 1954 m. verte.

— Sears, Roebuck fondas paskyrė gabiems mokiniams stipendijoms apie $600,000, kurie teks 100 mokinių. Šia suma kompanijos fondas prisideda prie naujai įsteigto National Merit Scholarship Corp fondo.

— Chicagos sveikatos skyrius nutarė, kad visi tarnautojai, kurie turi reikalo su maisto prekėmis, turės persišviesti rentgeno (X) spinduliais. Vienintelė išimtis teleidžiama tiems, kurie tvarko įpakuotus dėžėse bei skardinėse maisto produktus. Meras Daley ir šiaip žada pertvarkyti sveikatos skyrių.

— Veidą rankšluosčiu apsivyniojęs banditas prieš seanso pradžią atėmė kino teatro raštinėje, Ark Teather, 858 E. 63rd St., $475.00, kasininką pirma surišęs ir privertęs gultis ant grindų.

— Mokslo metų pradžios proga Chicagoje švietimo taryba išsiuntinėjo 15,000 mokytojų antisubversinės priesaikos tekstą, kurį jie, norėdami gauti atlyginimą iš valdžios iždo, turi pasirašyti. Priesaika paruošta pagal sen. Broyles įstatymą.

— Apskrities viršininkas Lohman paskyrė specialų policijos dalinį, kuris turės padėti išaiškinti ligi šiol nepaaiškėjusius 26 bombardavimus Cook apskrityje, atliktus per pastarųjų 15 mėnesių.

— Per 8 šių metų mėnesius į Chicagos Midway aerodromą atskrido ar iš jo išskrido 6,067,781 keleivis. Tai rekordinis skaičius.

— Mrs. Judt, 2852 Belle Plaine Ave., gavo iš aviaciojs vadovybės pranešimą, kad jos 22 m. sūnus Drach, kuris nuo 1953 m. tarnavo Korėjoje, buvo sargo korėjiečio nukautas.

— 23 m. amžiaus dviejų vaikų motina, kuri girtavo su dviem vyriškiais ir paskui su jais sėdo į žvejų laivelį Chicagos upėje netoli North Ave., buvo ten išprievartauta.

PRAŠOMA NEPAMIRŠTI, jeigu turite sutaisyti ar norite naują įsigyti: RAŠOMĄ ar siuvamą mašiną, laikrodį, foto ar radio aparatą, tai šį patarnavimą atliks geriau negu kas kitas J. KARVELIS, 3322 So. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. YA 7-0677. (Skelb.)

Skaitykite "N-nas"

Šaltimiero radijas

Klausykite Povilo Šaltimiero radiją šį vakarą WGES — 1390 kil. Pradžia 8:00 val. vak. Visada gyvi ir puikūs transliavimai, be rekordų.

Yra gėda nemokėti savo kalbos ir nepažinti savos literatūros! Norėdami daugiau susipažinti su senąja mūsų literatūra, neatidėliodami įsigykite prof Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istoriją". Knygos kaina: kietais viršeliais $3.00, minkštais $2.00.

Užsakymus adresuokite:

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted Street,
Chicago 8, Ill

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

Chicagos Našlių, Našliukių ir Pavienių Draugiško Klubo susirinkimas įvyks rugsėjo 9 d. Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave. Kviečiami visi nariai atsilankyti gausiai. Kviečia visus senus ir naujus narius **Valdyba.**

Rožių Klubo šokių sezono atidarymas įvyks rugsėjo mėn. 10 d., šeštadienį, Rožių Klubo salėje, 1820 W. 46th St., pas A. Ramonį.

Bus šokių kontestas: už geriausiai pašoktus valsą, tango ir polką skiriamos dovanos.

GROS KAREIVIŲ DRAUGIJOS ORKESTRAS TRIMITAS.

Šokių pradžia 8 valandą vakare. Užkandžiai veltui.

Maloniai prašome visus dalyvauti. .... —ŠEIMININKAI

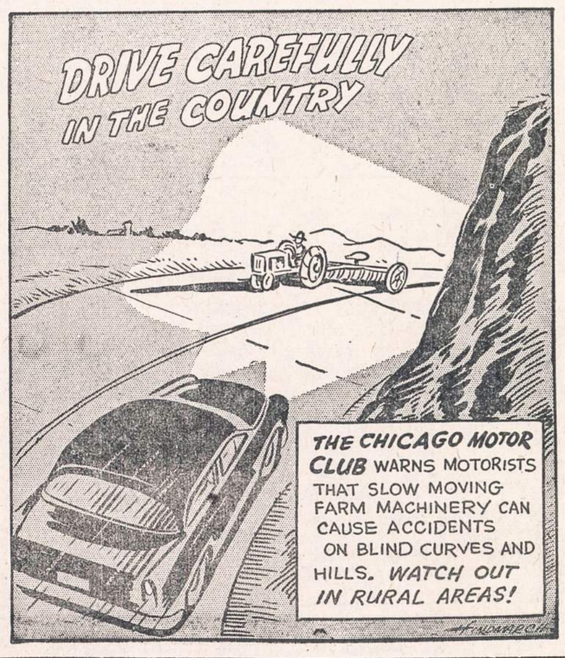

CLASSIFIED ADVT.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

5½ KAMB. mūrinis bungalow, geroje vietoje Marquette Parke. $17,000. A. Katilius.

3 BUTU (2 aukštų) mūro namas. Šildymas karštu vandeniu alyva. Dvigubas garažas. $258 pajamų mėnesiui. Sacramento prie 59th St. A. Sirutis.

SKLYPAS Marquette Parko centre, prie biznio gatvės. Labai vertingas. Tik $4,500. Mr. K. Juknis.

BRIGHTON Parke 6 kmb. švari rezidencija. Nagingas pirkėjas galėtų pigiai įrengti butą išnuomavimui. Abu aukštai apšildomi. Staigus pardavimas —tik $11,000 Skambinti Kuršiui: BIshop 7-8838

6 KAMB. mūr. bungalow Albany ir 64th. Aut. šildymas alyva, sklypas 33 pėdų, dideli ir šviesūs kambariai, dvigubas mūro garažas, rūsyje baras su stalu ir kėdėmis. Tiktai $17,500. A. Rėklaitis.

BUNGALOW 7 kamb. Marquette Parke, su pajamom. Tik $15,500. K. Juknis.

GAGE Parko rajone gražioj naujoj kolonijoj 2 butų mūrinis pajamų namas (4½ ir 3 kamb.). Dvigubas garažas. Žemi taksai. Tik $17,700. A. Rėklaitis.

4 BUTŲ po 5 kamb. mūro namas Marquette Parke. Geras pirkinys už $40,000. K. Juknis.

ŠVARUS, gražiai prižiūrėtas, labai geram stovyje, rooming house. Metinis pelnas $13,000. Informacijai šaukite A. Siruti.

MARQUETTE Parke apynaujis rezidencinis mūro namas su 3 mieg. 2-me aukšte. Šildymas gazu. Dvigubas garažas. Savininkas išsikelia. Tik $19,500. Mr. A. Katilius.

TURIME gerą pasirinkimą ir kitokių įvairaus dydžio namų bei visokių biznių, ūkių ir šiaip dėmesio vertų pirkinių.

O TAIP PAT tarpininkaujame butų-kambarių nuomavime.

P. LEONAS
REAL ESTATE
2735 West 71st Street
Visi telefonai: WAlbrook 5-6015

PARDUODAMAS geras, švarus mūrinis namas. 5 kambariai, automatiškas šildymas aliejumi, 40x125 pėdų sklypas. Kaina ne aukšta. Kreipkitės į savininką 10115 So. Perry Ave. Tel.: PUllman 5-6158

ARTI Marquette Parko 2 aukštų mūrinis, karštu vandeniu apšildomas. Tuojau galima užimti vieną butą. 5 kamb. 1-me aukšte ir 6 kamb. 2-me aukšte. 2 auto garažas. Pilna kaina $20,000. Dėl apžiūrėjimo skambinkite CLiffside 4-0104.

KAS NORI namų, farmų ir biznių pirkti bei parduoti, kas nori gauti paskolas — morgičius, apdraudimus— insuransus, kas nori biznių knygas suvesti Jums nuoširdžiai patarnaus ir pagelbės.

JUOZAS STANAITIS
Telef.: HUdson 3-7828
Namų tel.: PRospect 8-2530
COOK COUNTY BUSINESS BROKERS
9016 S. Cottage Grove Ave., Chicago

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus

KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
WAlbrook 5-5030 — RE 7-7321 (vak.)
PRospect 8-3579 (vak.)

BERWYN — 5 kamb. katedžius, naujas gazo furnasas, 37 pėdų lotas, rūsys, 2 auto gar. Arti 12th ir Oak Park. Kaina $14,900. Svoboda, 6013 Cermak. BIshop 2-2162.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

TEISINGAS PATARNAVIMAS
MARQUETTE PARKE NAMAI

Medinis, labai pagerintas, 2 butai po 4 ir 1-3 kamb. Visi gazu apšildomi. Už šilumą susimoka nuomininkai. Sklypas 60x125 pėdų. $21,000.

3 butų po 6 kamb. mūrinis su mūriniu garažu. $36,000.

4 butų po 4 kamb. mūrinis su mūriniu garažu. $41,500.

Medinis, 2 butai po 4 kamb. Geriausioje padėtyje. $14,500.

Vienų metų senumo ranch stiliaus 4½ kamb. mūrinė rezidencija. Visi ekstra dideli ir šviesūs kambariai. Namo gražumas ir medžiagos gerumas žavi. Sklypas 48x125. $20,000. Jei pirkėjas nenorės daiktų, kurie parduodami su namu, bus kiek pigiau.

Mūrinis 2 aukštų namas, parduodadamas su groserne arba be jos. Geriausioj apylinkėj. Šis pirkinys tikrai atneš kam nors laime, nes biznis yra gerai išdirbtas. Numažinta kaina.

Mūrinis, 2 butai po 4 kamb. ir vienas 1 kamb. Tik 12 metų senumo. Kaina $20,000.

Mūrinis namas, 2 butai po 4 kamb. Visi kambariai šviesūs ir dideli. Išgražintas rūsys. Arti lietuviškos bažnyčios. Naujas stogas, naujas garažas, naujas automatiškas alyva šildymas. Savininkai nemanė parduoti ir vien už tuos pagerinimus sumokėjo apie $4.500. Dabar namo kaina numažinta iki $26,850.

Jeigu jums atrodo, kad mūsų kainos perbrangios, duokite savo pasiūlymą. Jeigu jūsų pasiūlymas bus teisingas ir rimtas ir jeigu neatsiras daugiau besivaržančiųjų, jūs galite nusipirkti nama ir už kiek pigiau.

CHARLES URNICH-URNIKAS
2440 W. 69th St. HEmlock 4-4859

KAS perkant arba parduodant namus norite sąžiningo ir lietuviško nuoširdaus patarnavimo kreipkitės į:

VENTA REAL ESTATE
4409 So. Fairfield Ave.
Tel.: LAfayette 3-3881
Kasdien: 9-12 ir 4-7 val. vakaro.
Šeštadieniais 9 ryto iki 8 val. vak.
Trečiadieniais uždaryta.

ŠV. RITOS PARAPIJOJE
5½ kamb. mūro rezidencija, po visu namu rūsys. Gražiai apželdintas ir aptvertas kiemas. Uždari užpakaliniai porčiai su baigtu kambariu 3-čiam mieg. Plastikos plytelių virtuvė ir vonia. Alyva karštu oru šildymas, 1 auto gar. ir daug kitų priedų. Skambinkite dabar: ROSAS REALTY CO., 6151 So. Kedzie Ave. GR 6-8015

SAVININKAS parduoda 2 butų, 5 ir 5 kamb. nama. Naujas stogas, apmušimas ir porčiai. Moderni virtuvė. 2 auto garažas. Maži taksai ir apšildymo kaina. Geros pajamos. Matykite, kad įvertintumėt. $15.900. AUstin 7-7958. Šaukit rytais, kalbėkit angliškai.

GERIAUSIAS 2 BUTŲ PIRKINYS LAWNDALE RAJONE. arti 26th St. Mūr. 6-6 kamb., apšildomas. Tiktai $17.900. Veikit greitai. Svoboda, 3739 West 26th St. LAwndale 1-7038.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMOJAMAS šviesus kambarys vyrui, Marquette Parke. GR 6-2291.

IŠNUOMOJAMAS 2 kambarių butas su bendra virtuve, vedusių porai be vaikų. Gražioje apylinkėje prie gero ir greito susisiekimo. 8101 So. Champlain Ave. ST 3-7707

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

TAVERNA ir mūrinis namas. Parduosiu arba mainysiu į privatišką namą. 2711 W. 59th Street

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai

VIKTORO KOŽICOS
lietuviška gazolino stotis ir auto taisymas
CALL-ME-MOTORS Co.
5759 S. WESTERN AVE. RE 7-9533
Atliekami motoro remontai, lyginimo dažymo darbai ir keičiamos dalys

Pirmas toks veikalas mūsų literatūroje!

"Petras Širvokas Juozo Švaisto rankose pasirodo kaip nepaprastų nuotykių didvyris, kuriame susipina tikrovė ir pasaka. Tai vienas iš tų personažų, kuriems skirta atlikti visokų nuotykių ir stebuklingų žygių, kaip kokiam baronui Miunchauzenui. Šiuo atžvilgiu Juozo Švaisto pastanga yra nauja lietuvių literatūroje. Ji įsidėmėtina ir kitu atžvilgiu: ligi šiol neturėjome tokio stambaus ištiso grožinės prozos veikalo, nuausto iš mūsų pasakų".

Taip rašo kultūros žurnalo "Aidai" kritikas. Šią nepaprastai įdomią knygą dar galima įsigyti už tiktai $2.00 Naujienose, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Paskubėkite!

— Koks šventasis su uodega? — Atsakymą rasite MĮSLIŲ KNYGOJE. Gaunama NAUJIENOSE tik už $1.00.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

MOTERS namų ruošai nuo 8:30 ryto iki 4 val. po pietų. Ateinanti. Reikalingas paliūdymas. 4 suaugę. 5610 West 63rd St. PO 7-2616

TAVERNAI—restoranui reikalinga virėja. Dėl sąlygų telefonuokite: REliance 5-9753

REIKALINGOS restorane padavėjos ir indų plovėja. Geras atlyginimas. CAnal 6-9046

MOTERYS
bendram darbui prie saldainių; proga išmokti šokolade mirkyti arba saldainius pakuoti. Turi kalbėti ir rašyti angliškai. Darbas dienomis.
FANNIE MAY CANDY CO.
1137 W. Jackson Blvd.
Samdos ofisas atdaras antradienį iki penktadienio imtinai, 9 v. r. iki 3:30 po pietų.

REIKALINGOS
PADAVĖJOS
naktinėje pamainoje

ZEP'S RESTAURANT & LOUNGE
1522 West 51st Street

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

PATYRĘ MEDŽIO DARBININKAI
Rip and Shaper operuotojai.
Buffers and polishers—sprayers.
Taipgi jauni vyrai dėl lengvų sustatymo darbų.
HARMONY COMPANY
3633 So. Racine Ave.

KEPĖJO pagelbininkas reikalingas.
REAL RYE BAKERY
2910 West 40th Street

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

VEDUSIŲ POROS
raštinės valymo darbui.
Trumpos vakare valandos. Šiaurinėje miesto dalyje. ANdover 3-6708.

PAINTERS AND DECORATORS
Maliavotojai ir Popieriuotojai

JONAS PLEIRYS
DAŽYTOJAS - KONTRAKTORIUS
Dažome naujus ir senus namus iš oro ir vidaus. Restoranus, sales ir kt.

Skambinkite: PRescott 9-0225
10046 S. LOWE AVE., CHICAGO

JOE RAMA
Maliavoja ir popieriuoja naujus ir senus namus iš oro ir vidaus.
Pašaukite:
WAlbrook 5-4296

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

BUILDING, REMODELING CONTRACTOR
Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kaminai, porčiai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteriavimas, dažymas, tile įdėjimas ir įvairūs kiti darbai.
Skambinkite:
LIUDAS TAUJENIS
6828 So. Maplewood Ave.
HEmlock 4-5848

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.

PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

KONTRAKTORIUS
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street Chicago 16, Ill.
A. GINTNERIS, pirmininkas
V. PETRAUSKAS, statybos vedėjas
CH 3-1535
Lietuvių Statybos Bendrovė stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos—asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:
JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
3900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.
Tel.: WAlbrook 5-5671
AGENTŲ IR BROKERIŲ DĖMESIUI!
Prieš drausdami kitur, pasiteirauskite pas mane. Pirmaeilės kompanijos —aukščiausi komisai. Savi pas savus!

— Vokietijoje 683 lietuviai džiovininkai laukia mūsų pagalbos. Aukokime jiems šio vajaus metu!